

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
MATEŘSKÉ ŠKOLY POHODA**

**„ČTYŘI ROČNÍ OBDOBÍ
VE ŠKOLCE PLNÉ POHODY“**

OBSAH

1) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2) CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3) PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	7
4) ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	12
6) VZDĚLÁVACÍ OBSAH	19
7) EVALUACE	76

1) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název předškolního zařízení:

Mateřská škola Jablonec nad Nisou – Jablonecké Paseky, Tichá 19, příspěvková organizace

IČ: 72 04 81 66

Identifikátor zařízení: 691 001 308

Součásti příspěvkové organizace:

Mateřská škola, Jablonec nad Nisou, Tichá 19
Školní jídelna, Jablonec nad Nisou, Tichá 19

Adresa:

Tichá 19, Jablonec nad Nisou, 466 02
tel: 483 316 442
mob.: 721 769 001

e-mail: info@mispohoda.cz

web. str.: <http://www.mispohoda.cz>

Zřizovatel:

Město Jablonec nad Nisou

Adresa:

Mírové náměstí 19, Jablonec nad Nisou, 467 51, okres Jablonec nad Nisou

IČ: 262340

Tel.: 483 357 111

Ředitelka školy: Pavla Macháčková

Název ŠVP: Čtyři roční období ve školce plné pohody.

ŠVP byl zpracován dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV č. j. 32405/2004-22)

Školní vzdělávací program vypracovala Pavla Macháčková a kolektiv pedagogických pracovníků MŠ.

Platnost: od 1. 1. 2010

2) CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Postavení a poslání školy

1. Škola byla zřízena Městem Jablonec nad Nisou na základě usnesení Zastupitelstva města Jablonec nad Nisou ZM č. 622/2009 6a) za dne 18. 6. 2009 s účinností od 1. 1. 2010 jako příspěvková organizace - zřizovací listina 11/2009/ZL/MŠ

2. Mateřská škola je zapsána v rejstříku škol a školských zařízení - IZO 181 015 153. Školní jídelna – IZO 181 015 161.

Identifikátor právnické osoby – 691 001 308 IČ 72 048 166

3. Základním posláním školy je předškolní vzdělávání s cílem podporovat rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílet se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, životních hodnot a mezilidských vztahů. Vytvoření základních předpokladů pro pokračování ve vzdělávání.

Obsahem předmětu hlavní činnosti

- a) Provozování činnosti MŠ v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb. a vyhláškou MŠMT č. 14/2005 v platném znění.
- b) Poskytováním školního stravování dle zákona č. 561Sb./2004 v platném znění a vyhlášky MŠMT č. 107/2005Sb. v platném znění a poskytování stravování zaměstnanců školy dle zákona č. 250/2000Sb. v platném znění vyhlášky MF č. 84/2005 Sb. v platném znění.
- c) Zajišťováním mimoškolní výchovy prostřednictvím zájmových kroužků a dalších aktivit.

Obecná charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v Jablonci nad Nisou, Jabloneckých Pasekách, poblíž sídliště Šumava. Je umístěná v krásném prostředí, v bezprostřední blízkosti lesa. Je pavilónová a její součástí je prostorná zahrada s parkovou úpravou.

Provoz MŠ byl zahájen 1. 9. 1981. Od 1. 1. 2010 je mateřská škola samostatným právním subjektem – příspěvkovou organizací.

Kapacita stanovená Krajskou hygienickou stanicí je 120 dětí.

Mateřská škola má neoficiální název „Pohoda“ a je čtyřtřídní. Děti jsou do tříd rozděleny podle věku.

Mateřskou školu navštěvuje ve školním roce 2011/2012 -104 dětí. V MŠ pracuje 8 pedagogických a 5 provozních pracovníků.

Provozní doba: 6,30 – 16,30 hodin.

Popis budovy

Naše mateřská škola je pavilónová, výjimečná svými prostory, děti mají dostatek místa pro hru, vzdělávání i odpočinek. Budova se skládá se ze tří vzájemně propojených pavilónů. Pavilóny A, B jsou jednopodlažní, zrcadlově totožné, propojené přízemní hospodářskou budovou C se suterénem.

Popis pavilónů A,B:

Přízemí a podlaží se liší pouze vybavením čtyř tříd.

V budově A - přízemí je umístěna 1. třída, v patře 4. třída.

V budově B – přízemí 2. třída, v patře 3. třída.

Prostory: jídelna, herna, ložnice, kabinety, šatny,

Příslušenství: přípravná stravy, WC, umývárna, šatna pro děti, šatna pro učitelky, 3 kabinety – did. pomůcky, úklid. prostředky, náčiní.

Dále pak WC pro děti, místnost pro úklid hraček v zimním období. Tyto dvě místnosti jsou umístěny v přízemí pavilónů A a B, vstup je ze zahrady.

Popis budovy C:

Hospodářský pavilón se skládá z přízemní a suterénu.

Přízemí:kuchyň, místnost, kterou je MŠ propojena se zahradou, spojovací chodba budov A,B, kancelář VOP, sklad pomůcek, šatna personálu, prádelna, úklidová místnost, jídelna pro personál, sociální zařízení, v druhé části budovy se pak nachází kancelář VŠ , 2 sklady potravin, sklad čistících prostředků, výtah a točité schodiště, kterým je budova propojena se suterénem.

Suterén: kotelna, sklad brambor, sklad kuchyňského vybavení.

Vytápěná plocha – pavilon A	-288,1 m ²	-1. podlaží
	-288,1 m ²	-2. podlaží
pavilon B	-288,1 m ²	-1. podlaží
	-288,1 m ²	-2. podlaží
Hospodářská budova	-274,5 m ²	

Celkem: 1427,2 m²

Součástí MŠ je zahrada o výměře 4569 m²

3) PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné podmínky:

Mateřská škola Pohoda má dostatečně velké vnitřní i venkovní prostory – dle předpisů. Prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí, různým aktivitám, ať jde o hru, cvičení, vzdělávání, stolování, či odpočinek.

Vybavení tříd je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům, odpovídá počtu dětí, je zdravotně nezávadné a bezpečné.

Třídy jsou vybaveny hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky, které odpovídají počtu dětí i jejich věku. Tyto jsou postupně obnovovány a doplňovány, vyřazovány nepoužívané.

Hračky, pomůcky, náčiní, ale i ostatní doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby si je děti sami mohly brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení, průběžně je uklízely.

Děti se svými výtvy podílejí z převážné části na výzdobě MŠ. Výtvy dětí jsou obměňovány dle daného okruhu, či tématu, rodiče mají možnost si je prohlédnout v šatnách i ve třídách.

Na budovu MŠ bezprostředně navazuje prostorná, krásná zahrada s parkovou úpravou. Pískoviště, které jsou dětmi využívána, jsou chráněna sítí. Písek je obměňován. Herní zařízení jsou kontrolována a udržována.

Bezpečnost dětí je zajištěna přímým dohledem pedagogických pracovníků.

Životaspráva:

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava připravená ve vlastní školní kuchyni, je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, vhodná skladba jídelníčku. Svačiny se podávají v době od 8,30 hod., odpoledne od 14,15 hod. – kuchařky připraví dostatečnou nabídku nápojů a potravin, děti si dle individuálních možností samy prostírají a samy se obsluhují, odnáší nádobí na místo k tomu určené. Obědy se vydávají od 11,40 do 12,30 hodin dle režimu jednotlivých tříd, polévku a hlavní jídlo na talíře připravuje kuchařka, dítě má právo si žádat o množství, je nepřipustné násilně děti nutit do jídla. Při obědě používají dle možností příbory, po obědě si po sobě uklidí nádobí na stolek ve třídě. Všichni zaměstnanci vedou děti k samostatnosti, malým dětem pomáhá dle potřeby učitelka, provozní personál. Děti mají k dispozici dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti mají možnost si kdykoliv v samoobslužném režimu nalít pití, nebo požádat o nalití učitelky, které je k tomuto i vhodně podněcují.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, dostatečně flexibilní. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, dle počasí a kvality ovzduší. Mají dostatek pohybu venku i v interiéru třídy. V denním programu dbáme na respektování individuální potřeby aktivity, spánku a odpočinku dětí.

Psychosociální podmínky:

Ve školce usilujeme o klidnou příznivou atmosféru podporující přirozenou spontánnost dětí. Naším cílem je, aby se děti cítily ve školce bezpečně a chodily do

školky rády, našly si zde své kamarády a vytvořily si ke všem pracovníkům školy přátelský vztah.

Nově přichozím dětem je dána možnost postupné adaptace. Rodiče mají možnost, po dohodě s ředitelkou školy, před nástupem dětí mateřskou školu s dětmi navštěvovat tak, aby si děti na nové prostředí zvykly. Pedagogové respektují potřeby dětí, napomáhají jejich uspokojování. Jakékoliv projevy nerovností, zesměšňování a podceňování jsou nepřijatelné. Volnost a osobní svoboda je vyvážena nezbytnou mírou omezení z hlediska bezpečnosti dětí a pravidel soužití. Komunikace pedagoga s dětmi je vstřícná, empatická. Je kladen důraz na uplatňování pedagogického cíle s nabídkou. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě věku dítěte a potřebám jeho života.

Ve vztazích mezi dospělými a dětmi i mezi dětmi dbáme na projevy vzájemné důvěry, solidarity, pomoci a podpory, prevenci šikany.

Organizační zajištění chodu mateřské školy:

Úspěšnou a kvalitní organizaci chodu MŠ zajišťuje dostatek pedagogických i provozních pracovníků. Veškeré aktivity organizujeme tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální a skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých, i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak mají i možnost soukromí při osobní hygieně apod. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Přibližný denní režim v MŠ:

Uvedený čas jednotlivých činností je pouze orientační. Denní režim je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, jejich potřeby. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti zde nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí, pokud mají potřebu uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, je jim to umožněno. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru.

Spojování tříd je omezeno na nezbytnou míru.

- 6,30 - 8,20 - hry, individuální práce s dětmi
- 8,20 - 8,40 - zdravotně preventivní pohybové aktivity
- 8,40 - 9,00 - svačina
- 9,00 - 9,40 - rozvíjení jazyka a řeči, motorických dovedností, předmatematických představ, hudební, výtvarné, pracovní, dramatické a literární činnosti, hry a činnosti dle individuálního zájmu dětí
- 9,40 -11,40 - pobyt venku – seznamování dětí s přírodou, rozvoj znalostí
- 11,40 -12,00 - oběd
- 12,00 -14,00 - odpočinek dle individuální potřeby dětí, klidové aktivity, logopedická prevence a individuální péče
- 14,00-14,20 - svačina
- 14,20-16,30 - hry, individuální práce s dětmi, didakticky cílené činnosti, odpolední zájmová činnost

Nástup dětí: dle potřeb rodičů, rodiče jsou povinni dovést dítě do třídy a osobně ho předat učitelce. Od 6,30 do 7,00hod. se děti scházejí v 1. třídě, pak již ve své třídě a to zpravidla do 8,00hod. Po dohodě rodičů s pedagogickou pracovnící mohou děti přicházet do mateřské školy později, tj. po 8. hodině. Děti již přítomné v mateřské škole vykonávají volně spontánní zájmové aktivity, které pak zpravidla probíhají celý den, prolínají s činnostmi řízenými pedagogickými pracovníky ve vyváženém poměru, se zřetelem na individuální potřeby dětí.

V dopoledním bloku probíhají didakticky cílené činnosti (činnosti řízené pedagogem) formou individuální, skupinové či kolektivní práce, která vychází z potřeb a zájmů dětí. Dále probíhá cvičení dětí a dopolední pobyt venku.

Spontánní hry: od příchodu dětí do pobytu venku a po odpoledním odpočinku – probíhají celý den, prolínají s činnostmi řízenými učitelkami ve vyváženém poměru, se zřetelem na individuální potřeby dětí.

Didakticky cílené činnosti (činnosti řízené pedagogem): probíhají v průběhu celého dne formou individuální, skupinové či kolektivní práce učitelky s dětmi, vycházejí z potřeb a zájmů dětí.

Pohybové aktivity: denně zdravotně zaměřené cvičení (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační) a pohybové hry

- průběžně pohybové chvíle a hudebně pohybové činnosti
- 1x týdně didakticky cílené pohybové činnosti

denně dostatečné zařazování pohybu při spontánních hrách a pobytu venku.

Pobyt venku: minimálně 2 hodiny denně (dle počasí) dopoledne a odpoledne po odpočinku do odchodu dětí domů. V letních měsících se činnosti přesouvají co nejvíce ven. Pobyt venku se neuskutečňuje při mrazu pod -10 st., při silném větru, dešti a při inverzích. Způsob využití pobytu venku: spontánní i řízené činnosti vždy s poznávacím cílem a pohybovou aktivitou.

Odpočinek, spánek: vychází z individuálních potřeb dětí, po obědě, odpočívají všechny děti při čtení pohádky, poté děti s nižší potřebou spánku vstávají, učitelky jim nabízí náhradní aktivity (zájmové aktivity, klidné hry).

V odpoledních hodinách probíhají volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy.

Rozcházení dětí: děti, které navštěvují MŠ pouze dopoledne, si rodiče vyzvedávají ve 12,00hod., ostatní děti se rozcházejí dle potřeb rodičů, většinou od 14,20 do 16,30hod.

Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče další partnery. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční. Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program s členy pedagogického týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí. Mateřská škola dále spolupracuje velmi úspěšně s rodiči, kteří podporují akce nad rámec možností rozpočtu školy a to nejen finančně, ale i organizačně.

Personální podmínky

V MŠ pracuje 8 pedagogických a 5 provozních pracovníků.

Ředitelka: Pavla Macháčková

Pedagogické pracovnice: Hana Nováková
Vladana Dusilová
Yvona Bendáková
Alena Michálková
Petra Nováková
Petra Drobníková
Pavla Macháčková
Jana Růžičková

Provozní pracovnice: Soňa Balcárková – školnice
Simona Bulířová – uklízečka
Jana Růžičková – vedoucí školní jídelny
Monika Kornoušková – kuchařka
Gabriela Cerinová - kuchařka

Pedagogické pracovnice mají předepsanou kvalifikaci, průběžně si doplňuje pedagogickou kvalifikaci pouze jedna učitelka, zaměstnaná ve škole na částečný úvazek. Všechny pracovnice se dále vzdělávají. Seberealizace jednotlivých zaměstnankyň je vedením školy vítána a podporována. Zaměstnanci mají vytvořené podmínky a prostor pro možnost zúčastňovat se různých seminářů, vzdělávání dle jejich výběru, ale také s ohledem na potřeby školy a nové poznatky v oblasti pedagogiky, psychologie a dalších oborů. V případě potřeby spolupracují

s příslušnými odborníky.

Pedagogické i provozní pracovnice se chovají, jednají a pracují profesionálním způsobem, vstřícně se chovají k dětem i členům jejich rodin. V MŠ je zakořeněna velmi kvalitní kultura vzájemných vztahů zaměstnanců. Zaměstnankyně si váží vzájemného milého a vstřícného přístupu, pozitivních vztahů, nevyhledávají konflikty.

Spolupráce s rodiči

Podmínky spolupráce:

- budování vztahů mezi pedagogy a rodiči, založených na vzájemné důvěře, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochotě spolupracovat,
- sledování potřeb dětí (rodin), těmto potřebám porozumět, v případě oprávněných požadavků vycházet vstřícně, vyhovovat,
- umožnit rodičům podílet se na dění v mateřské škole, podněcovat a povzbuzovat je k zapojení se do tohoto dění, k organizování akcí pro děti,
- umožnění účasti na různých programech,
- informování rodičů o dění ve škole – webové stránky, informační systém v MŠ, schůzky, individuální konzultace,
- spolupodílení se rodičů na plánování, řešení různých problémů týkajících se dětí, i MŠ,
- pravidelné i dle potřeb rodičů provádění konzultací, informování rodičů o individuálních pokrocích v rozvoji i učení dítěte – společný postup,
- ochrana soukromí rodiny, zachovávání diskrétnosti (práce s důvěrnými informacemi)
ohleduplné, taktní jednání ze strany rodičů i pedagogů, varování se, přílišné horlivosti a nevyžádaných rad ze strany pedagogů,
- podpora rodinné výchovy ze strany mateřské školy,
- zajištění poradenského servisu v případě potřeb, osvětových aktivit,
- dodržování ustanovení „Školního řádu“, jak ze strany pedagogů, tak rodičů.

Formy spolupráce:

- konzultace pro rodiče - dle potřeb rodičů a pedagogů,
- třídní schůzky - 2 x ročně,
- ukázkové hodiny výchovně vzdělávací práce pro rodiče 4x ročně,
- ukázky práce zájmových kroužků - 1x ročně,
- Občanské sdružení při škole – schůzky 2 x ročně, schůzky s výborem, s rodiči, -zástupci jednotlivých tříd – 4x ročně,
- školní akce pro rodiče s dětmi - „Podzimní dílny“
 - „Vánoční dílny“
 - „Velikonoční dílny“
 - „Dny otevřených dveří“
 - „Vítání jara“
 - „Oslavy Dne dětí“
 - „Loučení se školáky“ a další dle možností a příležitostí
- besedy pro rodiče se zástupci – učiteli základních škol, k příležitosti zápisu do ZŠ, dle potřeby i s odborníky SPC apod.

Hodnocení spolupráce:

- při třídních schůzkách
- 1x ročně vyhodnocování dotazníků pro rodiče dětí, zaměřené na jejich spokojenost s průběhem a organizací výchovně vzdělávací práce, s podmínkami výchovy a vzdělávání, provozem, stravováním, spoluprací, apod.
- při evaluačních činnostech školy, při zpracování hodnocení školy

4) ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola má děti zapsané do 4. tříd, děti jsou do nich rozděleny dle věku. Výchova a vzdělávání se uskutečňuje v prostorných třídách a hernách i během pobytu venku na zahradě či v krásném přírodním prostředí blízkého lesa.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech, hrách a situacích, které v průběhu dne v MŠ probíhají a umožňují uplatňovat prožitkový styl učení v rovině spontánní i řízené, v menších či větších skupinách nebo individuálně, vycházející z dětské volby, zvědavosti a potřeby objevovat. Plánování témat, činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas). Děti se specifickými vzdělávacími potřebami jsou vzdělávány dle individuálních plánů.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální a skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých, i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak mají i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Snažíme se být otevřenou rodinnou školkou, podporovat výchovný zájem rodičů o vlastní dítě, příležitostně a citlivě ovlivňovat jejich vztahy, doplňovat rodinnou výchovu. Vytvářet estetické prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů a prožitků. Chceme, aby bylo dítě svým okolím přijímáno a uznáváno, aby zažilo uspokojení z úspěchu.

Přijímání dětí:

Základními právními normami pro přijímání dětí jsou zákony 561/2004 Sb. - školský zákon, zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, 500/2004 Sb. - správní řád.

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let, mladší děti jsou přijímány zcela výjimečně a to dle volné kapacity mateřské školy. Ředitelka mateřské školy stanoví v dohodě se zřizovatelem, kterým je Město Jablonec nad Nisou místo, termín a dobu pro podání žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku a zveřejní je způsobem v místě obvyklým, tj. prostřednictvím tisku, webových stránek školy, Městského úřadu a plakátů. Zápis probíhá zpravidla v měsíci dubnu a na naší mateřské škole mu předchází tzv. Dny otevřených dveří, při kterých mají rodiče s dětmi možnost navštívit a prohlédnout si mateřskou školu, zhlédnout výchovně vzdělávací práci s dětmi a rozhodnout se zda naše mateřská škola, organizační zajištění jejího chodu, metody a postupy výchovně vzdělávací práce vyhovují jejich požadavkům.

O přijetí dítěte k docházce do mateřské školy rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení dle zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád. V den zápisu, který zpravidla probíhá od 8,00 do 16,30hod., rodiče předají ředitelce žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Vzhledem k tomu, že dle zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví lze do předškolního zařízení přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, rovněž předají doklad, že je dítě proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Při zápisu oznámí ředitelka rodičům termín, ve kterém se mohou rodiče vyjádřit k průběhu správního řízení a termín a způsob předání rozhodnutí o přijetí, či nepřijetí dítěte do mateřské školy, způsob možnosti odvolání proti tomuto rozhodnutí.

Ředitelka rozhodne o přijetí dítěte na základě předem stanovených a zveřejněných kritérií.

Kritéria přijímání dětí do mateřské školy:

- přednostní přijetí dětí před zahájením školní docházky
- dítě, které dovrší k 31. 8. 2011 tří let (dle věku a volné kapacity)
- dítě, jenž má bydliště v Jablonci nad Nisou
- dítě, které má již v MŠ sourozence

V případě volné kapacity mateřské školy může být dítě přijato i v průběhu školního roku.

Zařazování dětí do tříd mateřské školy:

Mateřská škola je čtyřtřídní, děti jsou rozmístěny do tříd podle věku – třídy jsou tzv. homogenní. Rozdělení dětí do tříd podle věku nám umožňuje ve větší míře a lépe respektovat individuální a věkové zvláštnosti a potřeby dětí, usnadňuje organizaci činností a akcí s dětmi, umožňuje promyšleněji plánovat činnosti, vhodněji volit metody a formy práce. Děti však mají možnost kontaktů s dětmi jiné věkové skupiny při ranním scházení a rozcházení dětí, během pobytu na školní zahradě, při společných akcích školy, divadelních představeních v MŠ a při změnách organizace vzdělávání z provozních důvodů. Rovněž jim je tímto umožněno poznat všechny učitelky školy a cítit se tak v mateřské škole bezpečně a jistě.

Charakteristika tříd:

Jednotlivé třídy mají své označení a svým vybavením jsou přizpůsobeny věkovým skupinám dětí, které ji navštěvují.

1. třída - Broučci

Tuto třídu navštěvují nejmladší děti, tedy děti 3-4leté, v případě volné kapacity děti mladší. Je umístěna v pavilónu A, přízemí. Její součástí je třída, vybavená stolečky, nábytkem odpovídajícím potřebám dětí. Děti zde nejen stolují, rovněž jim tento prostor slouží pro různé tvořivé aktivity. Dalším prostorem je tzv. herna, která je dostatečně velká a přehledná. Zde si děti hrají, cvičí, zpívají, tancují – prostě se radují. Když je pak přemůže únava, mají samostatnou odpočinkovou místnost – tzv. lehárnu, kde má každé dítě svoji postýlku a v ní kamaráda plyšáka. Třídu pak doplňuje umývárna, WC, šatna.

V této třídě je především kladen důraz na mateřský přístup k dětem, dbáme na dostatečný adaptační režim a to tak, aby si děti na školku zvykly, cítily se zde bezpečně a jistě. V průběhu školního roku se děti seznamují s prostředím mateřské školy, poznávají nové kamarády, učitelky i ostatní pracovníky školy. Podporujeme vše, co je pro dítě prospěšné, snažíme se chránit děti před nepříznivými vlivy, zabezpečit spokojenost a bezpečnost dětí. To vše s ohledem na jejich individualitu a zvláštnosti.

Jsou vedeny k relativní citové samostatnosti formou her, které je vedou k ohleduplnosti k druhému, půjčování hraček, střídání se u hraček, pomoci druhému. Zaměřujeme se na stimulaci a podporu růstu a neurosvalového vývoje dítěte prostřednictvím pravidelného cvičení ve třídě i dostatečném pohybu dětí v přírodě. Zdokonalujeme jejich pracovní a sebeobslužné dovednosti v oblasti stolování, oblékání, úklidu a úpravy prostředí. Prostřednictvím písniček, říkadel, pohádek, výtvarných aktivit, dalších forem a metod práce vedeme děti k rozvoji jazyka a řeči, poznávacích schopností, představitivosti, fantazie, myšlenkových operací, sebepojetí, rozvoji citů a vůle, přátelským vztahům, komunikaci. Děti pak pravidelně rodičům předvádějí při tzv. ukázkách výchovně vzdělávací práce, co se v mateřské škole naučily. Prostřednictvím divadelních představení a jiných programů uskutečňovaných pro tuto nejmladší skupinu dětí především v MŠ, je uvádíme do světa kultury a umění. Krásné, přírodní prostředí, ve kterém se MŠ nachází je základem pro prožitkové učení, děti se zde seznamují s přírodou, rostlinami, živočichy a jejich ochranou.

2. třída – Berušky

Třídu Berušek navštěvují děti, které v průběhu školního roku dosáhnou 4 až 5 let. Nachází se v přízemí pavilónu B, její prostory jsou zrcadlově totožné s třídou Broučků.

I zde se dále snažíme se o co nejpřirozenější zapojení dítěte do kolektivu, o pozitivní komunikaci mezi dětmi samotnými a dítětem a dospělým.

Vytváříme pro děti podnětné a motivující prostředí, snažíme se, aby všechny aktivity obsahovaly prvky hry, tvořivosti, aby podněcovaly radost z poznávání. Preferujeme prožitkové učení vycházející z prožitku situací a zkušeností, vedeme děti k vnímání

estetického prostředí, na jehož vytváření se děti aktivně podílí. Hru chápeme jako hlavní výchovný prostředek, vytváříme prostor ke hře, učíme děti si hrát. Vedeme děti k dobrým mezilidským vztahům, ke kooperaci, k prosociálnímu jednání. Snažíme se rozvíjet osobnost, schopnosti a dovednosti dítěte, ve všech oblastech důležitých pro život a další vzdělávání.

Učitelky se zaměřují na rozvoj dětí ve všech oblastech přiměřeně jejich věku a to oblasti biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní i environmentální. Jednotlivé oblasti vzdělávání se vzájemně prolínají, prostupují, ovlivňují a podmiňují při hrách, výchovně-vzdělávacích činnostech, pohybových aktivitách ve třídě i venku. Rozvíjíme poznatky dětí, jejich schopnosti, směřujeme je k osvojení si kompetencí přiměřených k jejich věku. Klademe důraz na rozvoj jazykových dovedností, snažíme se podchytit přirozený zájem dětí, o hudební, pohybové činnosti, přátelské vztahy, individuální přístup.

Třída je rovněž vybavena nábytkem odpovídajícím jejich věku, ergonomickým požadavkům. Je vybavena rozmanitými hračkami. Děti mohou dle zájmu využívat hračky, hry, VV materiál, knížky, hudební nástroje, TV nářadí a náčiní.

3. třída – Motýlci

Tuto třídu navštěvují děti, které v průběhu roku dosáhnou 5 až 6 let. Nachází se ve druhém podlaží pavilónu B. Všechny třídy jsou prostorově shodné s 1. třídou.

Variabilita nábytku, jeho rozvržení ve třídě odpovídá věku dětí. Pro děti jsou volně přístupné poličky i skříně, které jsou vybaveny hračkami, didaktickým materiálem, knížkami, stavebnicemi, výtvarným materiálem, hudebními nástroji, TV nářadím a náčiním.

Rovněž v této třídě přistupujeme k výchově a vzdělávání cílevědomě, promýšlíme a plánujeme veškeré aktivity, tak abychom děti přirozeně „připravovali“ na školu. Cílem této přípravy je zabezpečit přirozený a nenásilný přechod dětí z mateřské školy do školy základní. To vše pomocí her, pohybových, výtvarných, pracovních, hudebních, dramatických, komunikativních a myšlenkových činností, rozvojem grafomotorických schopností, environmentálního vzdělávání, atd. Nezanedbáváme ani prosociální jednání a vztahy. Postupně přecházíme od hravých činností k soustředěné řízené činnosti. Posilujeme návyky ukázněného chování s motivací budoucího školáka.

Navštěvujeme s dětmi 1. třídu ZŠ ŠUMAVA, 1. třídu Katolické školy, kde se děti seznamují s prostředím škol a vyučováním. Navštěvujeme divadelní a jiná kulturní představení v Městském divadle, Eurocentru. Návštěvami muzea, knihovny, výstav se snažíme dětem rozšířit povědomí o bohatství naší kultury. Prostřednictvím besed s policií, chovateli psů, hasičů, Červeného kříže, a jiných organizací se snažíme děti upozorňovat na různá nebezpečí, ale i způsoby ochrany života. Pro děti pořádáme plavecký a lyžařský výcvik, spolupracujeme s Ekologickými centry, jezdíme na třídní výchovně ekologický pobyt do Sedmihorek, pořádáme výlety, tak aby děti měly možnost se co nejvíce seznámit s místem, kde žijí, poznat svoje město, kraj i vlast. Dále děti mají možnost se účastnit dalších aktivit, které pro MŠ finančně zajišťují rodiče prostřednictvím SRPMŠ. Jde o aktivity výtvarné, keramiku, přírodovědný kroužek, seznamování s anglickým jazykem, hudebně pohybové aktivity, seznamování s hrou na flétnu. Tyto aktivity probíhají v odpoledních hodinách.

4. třída – Včeličky

Třída je umístěna v pavilonu A, druhém podlaží. Navštěvují ji děti ve věku 5 až 7let. Jedná se rovněž o třídu plně odpovídajícím hygienickým i dalším požadavkům.

I zde, stejně jako v třídě motýlků probíhá intenzivní příprava dětí na vstup do ZŠ. V této třídě stejně jako v ostatních dbáme na to, aby děti měly dostatek příležitostí pro hru, zdravý pohyb a celkový rozvoj osobnosti. Rozvíjíme děti dle jejich individuálních potřeb a zájmů, přesto výchova a vzdělávání zahrnuje celou osobnost dítěte. Vzdělávací činnost ve všech oblastech je vzájemně provázána a propojena. Snažíme se, aby vzdělávání bylo založeno na přímých zážitcích dětí a vycházeli z jejich samostatné činnosti a individuální volby, potřeby objevovat. Toto se nám daří především pomocí krásného přírodního prostředí, ve kterém se naše mateřská škola, vybavením této třídy učebními pomůckami plně podporujících rozvoj předškoláků, dostatečným množstvím podpůrných aktivit – plavání, lyžování, besedy se zástupci různých organizací – policie, Červený kříž, hasiči, ekologické centra. Návštěvy divadla, Eurocentra, knihovny, muzea, ZŠ, atd.

K dalšímu osamostatňování i rozvoji dětí pak přispívají akce, jako je např. třídní ekologický výlet do Sedmihorek, spaní ve školce, na Ještědu, vystoupení pro rodiče, veřejnost, babičky a dědy v Domově důchodců, účast na různých výtvarných výstavách, sportovních akcí, společnými akcemi pro rodiče a děti. Další aktivity, které pro MŠ finančně zajišťují rodiče prostřednictvím SRPMŠ - výtvarné, keramiku, přírodovědný kroužek, seznamování s anglickým jazykem, hudebně pohybové aktivity, seznamování s hrou na flétnu. Tyto aktivity pak probíhají v odpoledních hodinách.

5) CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávací cíle, záměry, filozofie:

Vzdělávání v mateřské škole se uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu (dále ŠVP PV) – Čtyři roční období ve školce plné pohody. Je zpracován podle podmínek školy a v souladu se státním Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

V deseti integrovaných blocích je zakomponován obsah vzdělávacích oblastí reflektující vývoj dítěte, jeho vývojová specifika, která učitelky respektují při své výchovně vzdělávací práci s dětmi. Jsou to tyto vzdělávací oblasti:

1. Dítě a jeho tělo – obl. biologická – stimulace a podpora růstu, zdatnosti, rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, podpora zdravého životního stylu
2. Dítě a jeho psychika – obl. psychologická – stimulace a podpora duševní pohody, rozvoje jazyka a řeči, intelektu,... tato oblast má tyto tři podoblasti:
 - a) Jazyk a řeč
 - b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
 - c) Sebepojetí, city a vůle
3. Dítě a ten druhý – obl. interpersonální – rozvoj pozitivních vztahů, komunikace mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a dospělými
4. Dítě a společnost – obl. sociálně-kulturní – uvedení dětí do světa kultury a umění.
5. Dítě a svět – obl. enviromentální – vytváření základů pro vnímání světa a přírodního prostředí, jako základu pro lidskou existenci.

Jednotlivé oblasti vzdělávání se pak dále vzájemně prolínají, prostupují, ovlivňují a podmiňují v jednotlivých tématech Třídních vzdělávacích programů předškolního vzdělávání a plánů jednotlivých témat, které jsou dětem obsahově blízké.

Vzdělávací obsah ŠVP PV vychází tedy z rámcových cílů předškolní výchovy a klíčových kompetencí, které by si měly děti během pobytu v MŠ osvojit s ohledem na jejich individualitu. Dále vychází z přirozeného cyklu ročních období, přírodních a společenských situací s nimi spojených. Důraz klademe na šťastně prožité chvíle, činnosti, hry v MŠ a celkovou připravenost dětí na vstup do ZŠ a dalšího života.

K naplňování cílů, nám rovněž přispívá krásné prostředí přírody Jizerských hor ve kterém je naše MŠ umístěna.

Učitelky respektují individuální možnosti a potřeby dětí. Děti vedou tak, aby formovaly jejich dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty důležité pro jejich osobní rozvoj. Rozvíjejí u dětí kompetence k učení, k řešení problémů, komunikaci, kompetence sociální, personální, činnostní i občanské. Rozvíjejí jednotlivé typy inteligence – verbální, logicko – matematickou, prostorovou, hudební, tělesně – kinestetickou, interpersonální, intrapersonální, přírodní (H. Gardner).

Záměrem je tedy nejenom vytvoření kvalitního prostředí a zajištění dostatku podnětů pro stimulaci a rozvoj dítěte, ale především to, aby výchova a vzdělávání dětí na naší mateřské škole zahrnovala celou osobnost dítěte. Aby probíhala nejen v řízených činnostech, ale průběžně ve veškerém vzdělávání, ve všech situacích, k nimž v mateřské škole dochází. Předškolní dítě se učí především na základě interakce s okolím a svou vlastní prožitkovou zkušeností. Proto je našim záměrem, aby

vzdělávací činnosti v naší mateřské škole byly založeny na přímých zážitcích, vycházely z jeho samostatné činnosti a individuální volby, z jeho zvědavosti a potřeby objevovat. Připravit dětem dostatečné množství činností, aby si děti mohly vybrat takové, které odpovídají jejich zájmům a schopnostem. Vytvořit podmínky k individualizovanému vzdělávání, tak aby mohly děti zažívat úspěch, pracovaly svým vlastním tempem, samostatně, učily se rozhodovat a být zodpovědné za svoji práci, naučily se spolupracovat ve skupině a osvojovat si tak sociální dovednosti. Získávaly zdravou sebedůvěru pro současný i budoucí život.

Naše mateřská škola je zaměřena zvláště na oblast estetickou (výtvarnou, hudební) a tělesnou (pohybovou), rozvoj vztahu dětí k přírodě.

V těchto oblastech jsou všechny děti navštěvující školu během své docházky rozvíjeny ve zvýšené míře, kvalitě i kvantitě (netradiční výtvarné techniky, využívání prostředí přírody, v němž se MŠ nachází).

Škola zajišťuje ve spolupráci se Sdružením rodičů a přátel mateřské školy mimoškolní výchovu i další aktivity – seznamování s anglickým jazykem, předplavecký výcvik, lyžařský výcvik, hru na flétnu, výtvarné, pohybově taneční, přírodovědné aktivity.

Činnosti a příležitosti, které ve vzdělávání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme – probíhají v průběhu celého pobytu dítěte v MŠ, venku. Uskutečňují se a prolínají dle potřeby a momentální situace.

Pedagogické pracovnice využívají různých komplexních výukových metod - pracují s dětmi individuálně, ve skupinách, společně se všemi dětmi. Využívají klasické výukové metody slovní – vyprávění, vysvětlování, rozhovor, práce s textem pohádek a příběhů s dětským hrdinou, atd. Metody názorně – demonstrační – předvádění, pozorování, práce s obrazem – encyklopedie, instruktáž.

Metody dovednostně - praktické – napodobování, manipulování – stříhání, lepení, modelování, pěstování rostlin apod., experimentování. Produkční metody – rozvoj pohybových dovedností, rozvoj jemné motoriky, hudební a výtvarné aktivity. Dále pak používáme různé aktivizující metody – diskuze, besedy. Metody situační - děti řeší určitý problém, inscenační – dramatizace pohádek, příběhů. Nejvíce uplatňovanou metodou je pak hra.

Při pobytu v MŠ je dětem dán dostatečný prostor pro spontánní aktivity, činnosti a hry, dle jejich samostatného, individuálního výběru.

Pedagogické pracovnice a ostatní zaměstnanci dětem zprostředkovávají sympatizující a přijímající prostředí, činnosti zajišťující spokojenost, radost, veselí a pohodu, rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě samému i okolí.

6) VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Struktura vzdělávacího obsahu

Integrované bloky:

- Podzim, my a život kolem nás - I. integrovaný blok: **Já, ty, my**
II. integrovaný blok: **Podzimní příroda kolem nás**
III. integrovaný blok: **Tradice, zvyky, události**
- Zima, my a život kolem nás - IV. integrovaný blok: **Tradice, zvyky, události**
V. integrovaný blok: **Včera, dnes a zítra**
VI. integrovaný blok: **Zimní příroda kolem nás**
- Jaro, my a život kolem nás - VII. integrovaný blok: **Tradice, zvyky, události**
VIII. integrovaný blok: **Slunce, voda, země, vzduch:**
IX. integrovaný blok: **Jarní příroda kolem nás**
- Léto, my a život kolem nás - X. integrovaný blok: **Vidím, slyším, cítím**

Nabídka témat pro zpracování TVP:

PODZIM

I. integrovaný blok: **Já, ty, my:**

**Těšíme se do školky
To jsem já, to jsme my
Můj domov, rodina
Moje město, vlast, Země**

II. integrovaný blok: **Podzimní příroda kolem nás:**

**Podzimní zahrádky a pole
Podzim na louce a v lese
Máme rádi zvířata – podzim**

III. integrovaný blok: **Tradice, zvyky, události:**

**Draci a dráčky
Halloween
Podzimní slavnosti**

ZIMA

IV. integrovaný blok: Tradice, zvyky, události:

**Mikuláš a čert
Vánoce, vánoce přicházejí
Nový rok
Karneval**

V. integrovaný blok: Včera, dnes a zítra:

**Kam se schovalo sluníčko
Práce lidí a její význam
Hračky a předměty kolem nás
Doprava
Zimní sporty**

VI. integrovaný blok: Zimní příroda kolem nás:

**Zima čaruje
Co všechno přikryl sníh
Máme rádi zvířata - zima**

JARO

VII. integrovaný blok: Tradice, zvyky, události:

**Čarodějnice
Velikonoce
Srdíčkové dny**

VIII. integrovaný blok: Slunce, voda, země, vzduch:

**Co všechno potřebujeme k životu
Máj lásky čas
Voláme sluníčko**

IX. integrovaný blok: Jarní příroda kolem nás:

**Máme rádi zvířata - jaro
Co tu všude roste kvítí**

LÉTO

X. integrovaný blok: Vidím, slyším, cítím:

Dívám se a vidím
Poslouchám a slyším
Pohlad', přivoň, ochutnej
Léto a příroda kolem nás
Oslavy svátku dětí
Rozloučení se školáky
Výlety
Loučení se školkou

VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP PV

PODZIM, MY, ŽIVOT A VĚCI KOLEM NÁS

I. integrovaný blok: **Já, ty, my**

(Těšíme se do školky, To jsem já, to jsme my, Můj domov, rodina, Moje město, vlast, Země)

Cíl, záměr pedagoga:

Prostřednictvím tohoto bloku chceme dětem ulehčit vstup do mateřské školy. Vytvořit příjemné, vstřícné a podnětné prostředí pro adaptaci dítěte na prostředí MŠ při nástupu dětí do MŠ, i adaptaci na prostředí nové třídy dětí stávajících. Seznamovat nové děti s kamarády, zaměstnanci, prostředím MŠ a jejím okolím. Seznamovat je s režimem dne v MŠ. Seznamovat děti se značkou, místy kam si odkládají své věci, hračky ve třídě. Společně s dětmi stanovit pravidla chování ve třídě. Rozvíjet děti ve všech vzdělávacích oblastech. Rozvíjet základy sebeobslužných dovedností a hygieny. Rozvíjet pohybové, manipulační dovednosti, utvářet, rozvíjet základy zdravého životního stylu. Podporovat rozvoj řečových schopností, komunikaci. Rozvíjet zájem o verbální i neverbální komunikaci. Zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání, myšlení, představivost, fantazii. Vést je k poznání sebe sama, svých schopností, využívat své možnosti i odhadovat důsledky svého chování, konání. Vést je k tomu, aby pochopily vliv svého jednání na navozování a udržování vzájemně pohodových vztahů. Rozvíjet prosociální postoje, ohleduplnost, toleranci k druhým. Seznamovat děti s prostředím kde žijí. Vytvářet povědomí o existenci jiných národností a kultur.

Vzdělávací nabídka:

- **Rozhovory v kruhu na dané téma:**

Já, moje tělo, moje rodina, kde bydlím, kudy chodím do školky, všichni jsme kamarádi, co dělá tatínek a maminka, když my jsme ve školce, péče o zdraví, ochrana před úrazem, tvoření společných pravidel ve třídě, ...

Biologická oblast

- **Činnosti podporující fyzický rozvoj, pohybovou koordinaci:**

Preventivní zdravotní cvičení, pohybové aktivity, pohybové hry, relaxační chvíle - procvičování chůze, běhu, poskoků, lezení, házení, procvičování různých postojů a poloh, rytmizovaného pohybu, skluzu, pohybové hry, ...

- **Činnosti rozvíjející jemnou motoriku, koordinaci ruky, oka**

Mačkání, trhání, překládání papíru, vystřihování, lepení, hry s konstruktivními stavebnicemi, „prstová“ říkadla, mozaiky, kreslení, malování, modelování. Hry s přírodninami. Kresba jedn. obrázků – procv. držení tužky, přiměřený tlak na podložku, ...

Grafomotorická cvičení – klubíčka, kruhy.

- **Činnosti rozvíjející sebeobsluhu**

Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti – oblékání, osobní hygiena, stolování, úklid

- **Činnosti směřující k podpoře zdraví, bezpečí**

Činnosti, rozhovory směřující k ochraně zdraví, nám. hry – Na rodinu, Na lékaře, ...

Psychologická oblast

Jazyk a řeč

- **Činnosti rozvíjející výslovnost, gramatickou správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

Rozhovory při prohlížení rodinných fotografií, obrázků, encyklopedií, pozorování přírody, okolí, ...

Hry, činnosti rozvíjející schopnost dítěte pojmenovat bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny, předměty, činnosti a jevy.

Individuální komunikace – zjišťování stavu výslovnosti

Podpora komunikace mezi dětmi, dětmi a dospělými.

Rytmizace říkadel, vyprávění pohádek, dramatizace – Perníková chaloupka, O ošklivém káčátku, ...

Vyprávění prázdninových příběhů.

Rozvoj správného dýchání, procvičování mluvidel, artikulační cvičení.

Poznávací schopnosti

- **Činnosti rozvíjející vnímání**

Poznávání a rozlišování barev – Pan čáp ztratil čepičku, ...

Poslech hudby, vyjádření nálady gesty, pohybem.

Vyhledávání dvou stejných předmětů, obrázků

„Čím jsme stejní“, Čím se lišíme“ – barva očí, oblečení, ...

Pexesa, puzzle

- **Činnosti rozvíjející pozornost, soustředěnost, paměť**

Čtení z knížek – reakce na předem domluvené slovo, jméno.

Opakování slov a krátkých vět, říkanek.

Vyřizování vzkazů.

Zapamatování krátkých příběhů.

Hry- Škatulata, hýbejte se, Hlava, ramena, Kuba řekl, Na sochy, Kdo si přisedl...

- **Činnosti rozvíjející tvořivost, vynalézavost, fantazii**

Spontánní hry.

Vyprávění příběhů dle obrázků, dokončování příběhů.

Pantomima.

Výtvarné činnosti – koláže, hry s barvou – otisky rukou, jiných částí těla, obkreslování postavy – dokreslování detailů, ...

Sestavování rozstříhaného obrázku lidského těla.

Stavby z kostek, konstruktivní stavebnice, ...

- **Činnosti rozvíjející rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování**

Poznej svoji značku, své jméno.

Dopravní značky –přechod pro chodce, semafor, ...

Napodobování základních geometrických tvarů – svislá čára.

- **Činnosti rozvíjející časoprostorovou orientaci**

Na základě vlastních prožitků dětí, obrázků přibližujeme dětem časové pojmy – den, noc, ráno, poledne, večer, ...

Procvičujeme prostorovou orientaci při cvičení, úklidu hraček ve třídě - používání příslovcí místa – vzadu, vpředu, nahoře, dole a předložek před, za, na, vedle, nad, pod.

- **Činnosti rozvíjející porozumění základním matematickým, početním a číselným pojmům a operacím**

Porovnávání předmětů, obrázků dle velikosti.

Vyhledávání stejných tvarů. Vybírání předmětů dle druhu, barvy velikosti, jiných vlastností.

Hry, činnosti, rozhovory při kterých děti umísťují různé předměty, objekty dle pokynů uč., rozhodují o vzájemné poloze - je, v, není, na, za, do...

- **Činnosti rozvíjející schopnost řešit problémy, učit se**

Vyhledávání obrázků v knížkách, encyklopediích.

Navozování problému – nedokončený příběh - hledání možných řešení.

Sebepojetí, city, vůle

- **Činnosti rozvíjející sebeuvědomění a sebeuplatnění**

Zapojování se do činností, komunikace s dětmi, dospělými, podílení se na tvorbě pravidel soužití ve třídě.

- **Činnosti rozvíjející sebeovládání a přizpůsobivost**

Dodržování společně stanovených pravidel při hrách, činnostech.

- **Činnosti rozvíjející vůli, vytrvalost, city a jejich projevy**

Dokončování započaté činnosti při hrách, činnostech.

Hry, činnosti při kterých si děti projevují city – pohlad kamaráda, pomoc mu při ...

Mimické vyjadřování různých druhů nálad, dramatizace ...

Kreslení zážitků.

Sociální oblast

- **Činnosti rozvíjející komunikaci s dospělým, komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech, činnosti rozvíjející sociabilitu**

Navozování kontaktů, komunikace při hrách, rozhovorech v komunikačním kruhu – při pobytu venku a ostatních činnostech - dětská práva, individuální potřeby, přání, kompromisy, řešení konfliktů dohodou, vyjednávání...

Sociokulturní oblast

- **Činnosti rozvíjející schopnost dítěte respektovat společenská pravidla a návyky, činnosti podporující zařazení dítěte do třídy, do skupiny**

Hry, rozhovory, různé aktivity, při kterých vedeme děti k tomu, aby uměly pozdravit, poprosit, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,...

Hry, rozhovory, činnosti, při kterých vedeme děti k orientaci v rolích a pravidlech – rodina, třída, skupina, přátelé..., tvoření pravidel

- **Činnosti přibližující dítěti kulturu a umění**

Četba a vyprávění pohádek, příběhů, dramatizace pohádek, návštěvy divadelních, hudebních představení, účast ve výtvarných akcích, hry s písničkou – hudební

hádanky, zpěv lidových i umělých písní, seznamování a hra s hudebními nástroji, hudebně pohybové hry, kreslení, malování,...

Enviromentální oblast

Činnosti rozvíjející poznatky o okolním prostředí, sociální informovanost, činnosti podporující adaptabilitu ke změnám

Procházky a výlety do okolí MŠ, přímé pozorování, rozhovory, hry, diskuse – seznamování s okolím, rozvoj poznatků o živé a neživé přírodě, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře a technice, dopravě, rozvoj povědomí o své zemi, existenci jiných zemí, národů, kultur, o planetě Zemi, vesmíru,...

Procházky a výlety do okolí MŠ, přímé pozorování, rozhovory, hry, diskuse – změny, vývoj, proměnlivost prostředí, přizpůsobování,...

Činnosti rozvíjející vztah k životnímu prostředí

Procházky do okolí, lesa, pozorování, besedy, všímáme si nepořádku a škod, v rámci možností jej likvidujeme, upozorňujeme děti na nebezpečí, které hrozí přírodě i jim, pokud by našly závadný odpad, uklízíme a třídíme odpadky –zapojení rodičů sběr papíru, PET lahví, baterií,...

Očekávané výstupy – kompetence:

- zachovávat správné držení těla, zvládnout základní pohybové dovednosti
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku, pracovat se skládkami, stavebnicemi
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými nástroji
- kreslit, malovat, modelovat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, smrkat) samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj
- postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek), mít povědomí o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)mít povědomí, jak se nebezpečí vyhnout (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- spontánně vyprávět zážitky, vyjadřovat fantazijní představy
- napodobit základní geometrické znaky a tvary
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy
- přijímat pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ), zapojovat se do činností, komunikovat s dětmi i dospělými

- uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech, podílet se na nich a respektovat je
- reagovat přiměřeně dané situaci
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmičné či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí

II. integrovaný blok: Podzimní příroda kolem nás

(Podzimní zahrádky a pole, Podzim na louce a v lese, Máme rádi zvířata – podzim)

Cíl, záměr pedagoga:

V tomto bloku je naším hlavním cílem a záměrem vést děti k pozorování přírody, vnímat její krásu, změny v podzimní přírodě, učit se ji chránit. Vést je k tomu, vnímaly a esteticky oceňovaly přírodní prostředí v různých denních dobách a při proměnách, které způsobuje počasí, lidská činnost. Pozorujeme přírodu a povídáme si o přírodě v naší blízkosti, to jak se k ní lidé chovají, co člověku příroda poskytuje. Jak lidé obhospodařují pole, zahrádky, louky, lesy. Pozorujeme rostliny, živočichy, učíme se je pojmenovat, popsat, nakreslit, namalovat i jinak výtvarně ztvárnit. Spojujeme své poznatky i prožitky s hudbou – zpíváme, tančíme, hrajeme si písničkami s náměty podzimu. Učíme se chovat ohleduplně k zvířatům a nerušit je. Neničit přírodu, bezpečně se pohybovat v přírodě i v okolí, jíst jenom takové lesní plody, které známe.

Vzdělávací nabídka:

- **Rozhovory v kruhu na dané téma:**

Potraviny, které jíme a jak je získáváme, zvířátka kolem nás, počasí na podzim, jak se připravuje podzimní příroda a zvířata v ní na zimu, barevná podzimní krajina, ...

Biologická oblast

- **Činnosti podporující fyzický rozvoj, pohybovou koordinaci:**

Preventivní zdravotní cvičení, pohybové aktivity, pohybové hry, relaxační chvílky - procvičování chůze po šikmé a zvýšené rovině, změny směru, mezi překážkami, překračování překážek, plynulá chůze po schodech, běhu za vedoucím dítětem i určeným směrem, poskoků snožmo na místě i z místa, vpřed i vzad a s otočením, skoky jednož, přeskoky, lezení v podporu dřepmo, plazení, házení, procvičování různých postojů a poloh, rytmizovaného pohybu, skluzu, pohybové hry, ...

Činnosti rozvíjející jemnou motoriku, koordinaci ruky, oka

Mačkání, trhání, vytrhávání obrázků (jablko, hruška,...) Překládání papíru, vystřihování, lepení, hry s konstruktivními stavebnicemi, „prstová“ říkadla, mozaiky, kreslení, malování, modelování. Hry s přírodninami. Kresba jedn. obrázků – procv. držení tužky, přiměřený tlak na podložku, ...

Grafomotorická cvičení – klubíčka, kruhy, vlnovka, napodobování symbolů, tvarů, čísel, písma

- **Činnosti rozvíjející sebeobsluhu**

Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti – oblékání, osobní hygiena, stolování, úklid hraček, oblečení

- **Činnosti směřující k podpoře zdraví, bezpečí**

Činnosti, rozhovory směřující k ochraně zdraví, k pochopení důležitosti ochrany svého zdraví i zdraví ostatních, důležitost pobytu na čerstvém vzduchu, nám. hry – Na rodinu, Na lékaře, Na zahradníky, Na myslivce...

Psychologická oblast

Jazyk a řeč

- **Činnosti rozvíjející výslovnost, gramatickou správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

Rozhovory při prohlížení a pozorování okolní přírody, zahrádek, luk, polí, lesů... obrázků, encyklopedií.

Hry, činnosti rozvíjející schopnost dítěte pojmenovat bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny, předměty, činnosti a jevy.

Individuální komunikace – zjišťování stavu výslovnosti, logopedická prevence

Podpora komunikace mezi dětmi, dětmi a dospělými.

Rytmizace říkadel, vyprávění pohádek, dramatizace – O Koblížkovi, Kuřátko a obilí, Brémští muzikanti, ...

Vyprávění víkendových a jiných příběhů na volné, ale i dané téma – vlastní zážitky.

Rozvoj správného dýchání, procvičování mluvidel, artikulační cvičení.

Poznávací schopnosti

- **Činnosti rozvíjející vnímání**

Poznávání a rozlišování zvuků, tónů, jejich délky, síly, výšky, počtu, kdo a co je vydává, cvičení k rozeznávání hlásek – Děti, děti, kdo to je, kdo se na x jmenuje?...

Rytmická cvičení – Jak se jmenuješ? ,...

Poslech hudby, vyjádření gesty, pohybem.

Hry rozvíjející sluchové vnímání – Ptáčku pípni, Zvířátko kde jsi? Na strážce pokladu,...

Hry rozvíjející zrakové vnímání –Co se změnilo, Kdo vidí listnatý strom,...

Ochutnávka podzimního ovoce a zeleniny, rozeznávání druhu ovoce a zeleniny, hmatem, ...

Navlékání jeřabin, rytmizace písniček s kaštany, jinými plody

- **Činnosti rozvíjející pozornost, soustředěnost, paměť**

Cvičení – Co se změnilo?, Co chybí?, ...

Hry – Všechno lítá co peří má... Byl jsem v lese a viděl jsem...(přidávání a zapamatování slov)

Opakování slov a krátkých vět, říkanek, básniček, zapamatování krátkých příběhů

- **Činnosti rozvíjející tvořivost, vynalézavost, fantazii**

Spontánní hry.

Vyprávění příběhů dle obrázků, dokončování příběhů.

Pantomima.

Výtvarné činnosti –hry s barvou – otisky listů, koláž z přírodnin, skřítek Podzimníček – samorost, přírodniny, zvířátka z podzimních plodů, dokreslit, domalovat načatý obrázek,...

Sestavování rozstříhaného obrázku plodů, listů.

Stavby z kostek, konstruktivní stavebnice,...

- **Činnosti rozvíjející rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování**

Rozeznat svoji značku, své předepsané jméno

Dopravní značky – zákaz vjezdu, nemocnice, atd.

Napodobování základních geometrických tvarů – svíslá čára

Seznamování s číslicemi – PH „Na molekuly“

- **Činnosti rozvíjející časoprostorovou orientaci**

Ve spojení s pozorováním změn v přírodě vést děti k chápání časového sledu jednotlivých ročních období.

Na základě vlastních prožitků dětí, obrázků procvičujeme s dětmi časové pojmy – den, noc, ráno, poledne, večer, dny v týdnu...

Procvičujeme prostorovou orientaci při cvičení, úklidu hraček ve třídě - používání příslovců místa – vzadu, vpředu, nahoře, dole a předložek před, za, na, vedle, nad, pod.

- **Činnosti rozvíjející porozumění základním matematickým, početním a číselným pojmům a operacím**

Hry činnosti při kterých děti popisují vzájemnou polohu dvou objektů pomocí příslovcí místa – před, za, vedle, pod, nad, vpředu, vzadu, blíž, dál než,..

Znázorňují vzájemnou polohu na rovinné podložce – nahoře, dole, nad, pod, mezi, vlevo, vpravo..

Určují vlastnosti předmětů a jejich počet ve svém okolí a porovnávají je – druh, barva, tvar, velikost, společné vlastnosti. Orientují se v číselné řadě.

- **Činnosti rozvíjející schopnost řešit problémy, učit se**

Vyhledávání obrázků v knížkách, encyklopediích.

Navozování problému – nedokončený příběh - hledání možných řešení.

Podporování a rozvíjení nápadů dětí při hrách s přírodninami, při stavbě z kostek i jiných konstruktivních činnostech podporujeme děti v tom, aby přemýšlely nahlas – jak postupují, ...,

Experimentování – usychání květin – změna barvy, porovnávání váhy různých předmětů – list x plod...

Sebepojetí, city, vůle

- **Činnosti rozvíjející sebeuvědomění a sebeuplatnění**

Zadávání samostatných úkolů při různých činnostech, rozhodování – možnost volby

- **Činnosti rozvíjející sebeovládání a přizpůsobivost**

Dodržování společně stanovených pravidel při hrách, činnostech. Přizpůsobování se požadavkům dospělých i druhých dětí.

- **Činnosti rozvíjející vůli, vytrvalost, city a jejich projev**

Dokončování započaté činnosti při hrách, činnostech.

Hry, činnosti při kterých si děti projevují city – pohlad' kamaráda, pomoc mu při ...

Mimické vyjadřování různých druhů nálad, dramatizace ...

Kreslení zážitků.

Hry, činnosti, aktivity při kterých upevňujeme návyky zdvořilého a slušného chování, prohlubování citových vztahů mezi dětmi, podporujeme iniciativu a samostatnost.

Sociální oblast

- **Činnosti rozvíjející komunikaci s dospělým, komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech, činnosti rozvíjející sociabilitu**

Komunikace s dospělým – vyřizování vzkazů, ...

Při různých aktivitách vedeme děti k tomu, aby se nebály požádat o pomoc, o radu, vyhledávaly si kamaráda pro hru, respektovaly potřeby jiného dítěte, dělily se o hračky, počkaly při činnosti až na ně dojde řada, ...

Sociokulturní oblast

- **Činnosti rozvíjející schopnost dítěte respektovat společenská pravidla a návyky, činnosti podporující zařazení dítěte do třídy, do skupiny**

Hry, rozhovory, různé aktivity, při kterých vedeme děti k tomu, aby uměly pozdravit, poprosit, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci, ...

Dodržovaly dohodnutá pravidla soužití ve školce i na veřejnosti.

Hry, rozhovory, činnosti při kterých vedeme děti k začleňování do skupiny, respektování rozdílných vlastností druhých.

- **Činnosti přibližující dítěti kulturu a umění**

Četba a vyprávění pohádek, příběhů, dramatizace pohádek, návštěvy divadelních, hudebních představení, galerie, účast ve výtvarných akcích, hry s písničkou – hudební hádanky, zpěv lidových i umělých písní, seznamování a hra s hudebními nástroji, hudebně pohybové hry, kreslení, malování, ...

Enviromentální oblast

- **Činnosti rozvíjející poznatky, sociální informovanost, vztah k životnímu prostředí, činnosti podporující adaptabilitu ke změnám**

Orientace v okolí, jeho pozorování změn v přírodě, aktivit lidí - podzimní úklid - při procházkách.

Pozorování neživé přírody - počasí – vítr – síla, směr, ... vichřice, mlha, smog, jinovatka...

Pozorování rostlin, vyrábíme košíčky z listů, sbíráme houby, rozeznáváme jedlé x nejedlé druhy. Sbíráme listí – pozorujeme tvar, barvy, rozeznáváme různé druhy stromů, keřů, jejich plody, ...

Hrajeme si s přírodninami.

Pozorování živočichů – veverky, hejna vlaštovek, špačků a jiných stěhovavých ptáků - sbíráme plody a semena na zimní krmení zvířat. Postavíme krmítko a od října do něj sypeme trochu krmiva - ptáci si na krmítko zvykají a snadno je najdou, i když bude silně sněžit.

Očekávané výstupy – kompetence:

- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
- rozlišovat podstatné vlastnosti a detaily
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost, uklidit
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu - zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat
- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník (nemuset je však pojmenovat) – přiměřeně věku
- vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin
- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat
- mít povědomí o tom, co je škodlivé a nebezpečné, co může ohrožovat zdravé životní prostředí

III. integrovaný blok: **Tradice, zvyky, události:**

(Draci a dráčky, Halloween, Podzimní slavnosti)

Cíl, záměr pedagoga:

Prostřednictvím tohoto bloku chceme především rozvíjet poznatky o hodnotách přátelství, probouzet úctu k rodině, k domovu, k tradicím. Posilovat prosociální postoje, umožnit seberealizaci při různých činnostech. Připravíme vystoupení pro rodiče, ukážeme jim, co jsme se v podzimním období naučili. Vystoupení připravíme i pro dědečky a babičky z Domova důchodců, aj. Seznamovat je s tradicemi a zvyky dodržovaných nejen v naší mateřské škole. Nadále rozvíjet pohybové dovednosti, smyslové vnímání, hrubou i jemnou motoriku, vyjadřovací schopnosti, rozvíjet myšlení, pěvecké i výtvarné schopnosti, úctu k přírodě, atd...

Vzdělávací nabídka:

- **Rozhovory v kruhu na dané téma:**

Jak si hrají děti na podzim venku, jak lidé zpracovávají plody, strašidla a strašidylka – čeho se bojíme, lidé i zvířátka se připravují na zimu,...

Biologická oblast

- **Činnosti podporující fyzický rozvoj, pohybovou koordinaci:**

Preventivní zdravotní cvičení, pohybové aktivity, pohybové hry, relaxační chvílky - procvičování chůze po šikmé a zvýšené rovině, změny směru, mezi překážkami, překračování překážek, plynulá chůze po schodech, plynulé střídání běhu a chůze, běhu za vedoucím dítětem i určeným směrem, běh se změnou směru s orientací v prostoru., plynulý přechod s chůze do běhu a naopak, rychlý výběh z dané mety na smluvený signál, běh ve dvojicích s vyhýbáním.poskoků snožmo na místě i z místa, vpřed i vzad a s otočením, skoky jednož, přeskoky, lezení v podporu dřepmo, plazení, výstupy a sestupy na přiměřené nářadí, koulení, házení –jednoruč, na cíl, chytání, procvičování různých postojů a poloh – změna při signálu, rytmizovaného pohybu - krok přísunný stranou, krok poskočný, skluzu, pohybové hry, ...

- **Činnosti rozvíjející jemnou motoriku, koordinaci ruky, oka**

Mačkání, trhání, překládání papíru, vystřihování, lepení, hry s konstruktivními stavebnicemi, „prstová“ říkadla, mozaiky, kreslení, malování, modelování, navlékání. Hry s přírodninami. Kresba jedn. obrázků – procv. držení tužky, přiměřený tlak na podložku, ... Běžné činnosti – zapínání knoflíků, zipů, zavazování tkaniček, oblékání se, oblékání panenek

Grafomotorická cvičení – klubíčka, kruhy, vlnovka, napodobování symbolů, tvarů, čísel, písma, spojování bodů čarami, ...

- **Činnosti rozvíjející sebeobsluhu**

Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti – oblékání, osobní hygiena, stolování, úklid hraček, oblečení

- **Činnosti směřující k podpoře zdraví, bezpečí**

Činnosti, rozhovory směřující k ochraně zdraví, k pochopení důležitosti ochrany svého zdraví i zdraví ostatních, důležitost pobytu na čerstvém vzduchu, bezpečná manipulace s hračkami ve třídě, s dětským zahradním nářadím, atd..

nám. hry – Na rodinu, Na lékaře, Na policii, Na dopravu,...

Psychologická oblast

Jazyk a řeč

- **Činnosti rozvíjející výslovnost, gramatickou správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

Rozhovory při prohlížení a pozorování okolní přírody, obrázků, encyklopedií.

Hry, činnosti rozvíjející schopnost dítěte pojmenovat bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny, předměty, činnosti a jevy.

Individuální komunikace – zjišťování stavu výslovnosti, logopedická prevence

Podpora komunikace mezi dětmi, dětmi a dospělými.

Rytmizace říkadel, vyprávění pohádek, dramatizace – Boudo, budko,...

Vyprávění víkendových a jiných příběhů na volné, ale i dané téma – vlastní zážitky, tradice v rodině.

Rozvoj správného dýchání, procvičování mluvidel, artikulační cvičení.

Při těchto i dalších činnostech vedeme děti aktivně používat a rozšiřovat si slovní zásobu v odpovídajícím významu. Rozvíjíme souvislé vyjadřování.

Rozkládáme slova na slabiky, rozlišujeme délku slov, rozvíjíme užívání synonym-nestejně znějící, ale stejného významu.

Poznávací schopnosti

- **Činnosti rozvíjející vnímání**

Poznávání a rozlišování chutí a vůní – ochutnávky ovoce a zeleniny a jiných potravin, vůně tlejícího listí. Poznávání a rozlišování zvuků, tónů, jejich délky, síly, výšky, počtu, kdo a co je vydává. Poslech hudby, vyjádření gesty, pohybem

Hry rozvíjející zrakové vnímání – vyhledávání předmětů dle jejich vlastností – barva, tvar, velikost.

- **Činnosti rozvíjející pozornost, soustředěnost, paměť**

Cvičení – rovnání hraček, předmětů dle velikosti.

Hry – Cukr, káva, limonáda, ..., Kuba řekl, Nebe-země-nos, Šla babička do městečka koupila tam ...

Opakování slov a krátkých vět, říkanek, básniček, zapamatování krátkých příběhů.

- **Činnosti rozvíjející tvořivost, vynalézavost, fantazii**

Spontánní hry.

Vyprávění příběhů dle obrázků, dokončování příběhů.

Pantomima – Na němého,...

Výtvarné činnosti – hry s barvou – zapouštění barev do klovatiny, malování

Seznamování, prohlubování zkušeností a dovedností dětí s ovládnutím graf. materiálu a lehké držení tužky, špejle ve správním sklonu. Rozvíjení schopnosti dětí znázornit lidskou, zvířecí figuru - char. rysy.

Stavby z kostek, konstruktivní stavebnice,...

Připravujeme dětem bezprostřední zážitky při sledování architektonických celků pozorování různých staveb – např. divadlo, kostel

Sestavování rozstříhaného obrázku plodů, listů, papírový drak,...

Hry – Myslím si slovo, které začíná na písmeno... , Na marťana – popis předmětu, či činnosti (vzhled, vlastnosti, používání)

Seznamujeme děti s vlastnostmi a tvárnými možnostmi modelovací hmoty, hlíny, využívání různého tlaku ruky, urovnání nesrovnalostí povrchu, vytvoření požadovaného tvaru z částí, zdobení vrypem, atd..

- **Činnosti rozvíjející rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování**

Rozeznat svoji značku, své předepsané jméno, svůj výkres, výtvarnou práci,...

Nám. hra - Na dopravu - značky

Spojení bodů čarami – různým směrem – hromada prken, stejným směrem –plot, zleva doprava –žebřík, apod...

Seznamování s číslicemi – PH „Na molekuly“

Vystřihování geometrických tvarů –sestavování - koláž - drak

Činnosti rozvíjející časoprostorovou orientaci

Na předmětech, obrázcích cvičení prostorové orientace. Ve spojení s pozorováním změn v přírodě vést děti k chápání časového sledu jednotlivých ročních období.

Na základě vlastních prožitků dětí, obrázků procvičujeme s dětmi časové pojmy – den, noc, ráno, poledne, večer, dny v týdnu...

Procvičujeme prostorovou orientaci při cvičení, úklidu hraček ve třídě přiměřeně věku dětí - používání příslovcí místa – vzadu, vpředu, nahoře, dole a předložek před, za, na, vedle, nad, pod. Popisovat vzájemnou polohu dvou objektů pomocí příslovcí místa – před, za, vedle, pod, nad, vpředu, vzadu, blíž, dál než,..

Znázorňovat vzájemnou polohu na rovinné podložce – nahoře, dole, nad, pod, mezi, vlevo, vpravo. Rozlišovat a správně pojmenovat předměty kruhového a trojúhelníkového, čtvercového a obdélníkového tvaru.

Postupně rozlišovat pravou a levou stranu vzhledem k vlastní osobě i jinému objektu.

Činnosti rozvíjející porozumění základním matematickým, početním a číselným pojmům a operacím

Vedeme děti k pochopení a užívání kvantifikátorů – všechny, žádný, každý, patří, nepatří, některý..... Procvičujeme urč. vlastností předmětů a porovnávat je – druh, barva, tvar, velikost, společné vlastnosti. Učíme děti vytvářet a modelovat situace s určením vzájemné polohy dvou a více předmětů, - je, není, v, na,...

- **Činnosti rozvíjející schopnost řešit problémy, učit se**

Vyhledávání obrázků v knížkách, encyklopediích, s rodiči na internetu.

Navozování problému – nedokončený příběh - hledání možných řešení.

Podporování a rozvíjení nápadů dětí při hrách s přírodninami, při stavbě z kostek i jiných konstruktivních činnostech - podporujeme děti v tom, aby přemýšlely nahlas – jak postupují, ...,

Experimentování – pěkná semena listnatých stromů uložíme do nádoby mezi vrstvy písku, zakryjeme a uložíme do země. Na jaře zdravá semena vysazujeme.

Pozorujeme žížaly, které jsem uložili do sklenice společně s hlínou, zasypeme listím - přeměna rostlinných zbytků na humus,...

Sebepojetí, city, vůle

- **Činnosti rozvíjející sebeuvědomění a sebeuplatnění, sebeovládání a přizpůsobivost, vůli, vytrvalost, city a jejich projevy**

Při komunikaci a dalších činnostech vedeme děti k tomu, aby respektovaly přirozenou autoritu dospělých. Při komunikaci, hře s vrstevníky reagovaly přiměřeně dané situaci. Uměly odložit svá přání a požadavky, které nelze řešit okamžitě na pozdější dobu.

Sociální oblast

- **Činnosti rozvíjející komunikaci s dospělým, komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech, činnosti rozvíjející sociabilitu**

Při komunikaci a dalších činnostech, vedeme děti k tomu, aby navazovaly komunikaci s dospělým bez ostychu, nestyděly se, přiměřeně vhodným způsobem. Vyhledávaly si kamaráda pro hru, domlouvaly se. Respektovaly potřeby druhých, učily se uzavírat kompromisy.

Sociokulturní oblast

- **Činnosti rozvíjející schopnost dítěte respektovat společenská pravidla**

Při všech činnostech dbáme na to, aby děti pochopily společně stanovená pravidla a dodržovaly je – jak v MŠ, tak na veřejnosti. Chovaly se k sobě mile, vstřícně, projevovaly zájem o problémy druhých, pomáhaly si.

- **Činnosti přibližující dítěti kulturu a umění**

Četba a vyprávění pohádek, příběhů, dramatizace pohádek, návštěvy divadelních, hudebních představení, galerie, účast ve výtvarných akcích, hry s písničkou – hudební hádanky, zpěv lidových i umělých písní, seznamování a hra s hudebními nástroji, hudebně pohybové hry, kreslení, malování,...

Enviromentální oblast

- **Činnosti rozvíjející poznatky, sociální informovanost, vztah k životnímu prostředí, činnosti podporující adaptabilitu ke změnám**

Během vycházek a pobytu venku na základě přímého pozorování, prožitku přibližujeme dětem poznatky o odehrávajících se dějích, jevech, situacích. Vedeme je k uvědomění, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, každý může ochraňovat životní prostředí.

Orientace v okolí – orientační body v okolí MŠ, aktivity lidí - příprava zahrádek na zimu, úklid - při procházkách. Společný úklid hraček na školní záhradě, hrabání listí. Pozorování neživé přírody - vnímání barev, poslouchání různých zvuků, určování typických znaků podzimního období, počasí.

Pozorování rostlin – padání listí po nočním mrazu – tvary, barvy, druhy. Hrajeme si z přírodninami – domečky pro zvířátka, koláže, apod. Sbíráme plody stromů, keřů – druhy, rozdílly.

Pozorování živočichů – veverky, mravenci, atd...

Očekávané výstupy – kompetence:

- správné držení těla, koordinace pohybu, zvládnání základních pohybových dovedností přiměřeně věku
- správné držení tužky, provádět jednoduché úkony s výtvarnými nástroji – tužka, pastel, štětec, nůžky
- zvládnání sebeobsluhy, péče o osobní hygienu přiměřeně věku
- pojmenovat části těla a některé orgány, rozlišovat co zdraví prospívá, škodí
- vyslovovat a mluvit zřetelně, gramaticky správně v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- rozlišovat podstatné vlastnosti a detaily, registrovat změny ve své, okolí –všímat si a rozpoznat, co se změnilo
- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní představení – následně ho reprodukovat
- neodbíhat od činností, pracovat v klidu
- spontánně vyprávět zážitky, vyjadřovat fantazijní představy, dokončit příběh, pohádku
- rozlišit jednoduché obrazné symboly – např. značky, piktogramy, pochopit obrázkové čtení
- rozlišovat základní prostorové pojmy – dole, nahoře, uprostřed... a těchto pojmů používat
- rozlišovat vpravo, vlevo – na vlastním těle, v prostoru – přiměřeně věku
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost –malý- velký, větší – menší,...
- vyjádřit své nápady, experimentovat, řešit některé problémy cestou pokus –omyl
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- odhadnout na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- vyhledávat příležitosti, požádat o pomoc, radu
- aktivně komunikovat, uplatňovat své individuální potřeby, přání, práva a ohledem na druhého, respektovat potřeby druhých, dodržovat pravidla
- vyjadřovat se zpěvem, hudebně pohybovou činností, hrou na dětské hudební nástroje
- orientovat se v okolí, všímat si změn, umět je popsat, komentovat

ZIMA

IV. integrovaný blok: **Tradice, zvyky, události:**

(Mikuláš a čert, Vánoce, vánoce přicházejí, Nový rok, Karneval)

Cíl, záměr pedagoga:

V tomto bloku pedagogové usilují o vytváření příjemné atmosféry, tak aby děti mohly naplno prožít krásu Vánoc. Příprava a prožití Vánoc se zvyky a tradicemi tvoří centrum zimního období. S dětmi připravujeme výzdobu, při které si osvojují manipulační dovednosti, rozvíjejí grafomotorické schopnosti, fantazii. S dětmi pečeme cukroví. Do výroby vánočních ozdob, přání aj. zapojujeme rodiče prostřednictvím tzv. Vánočních dílen. Děti si osvojují za pomoci zpěvu koled a poslechu příběhů poznatky a tradicích a vánočních zvyčích. Při zdravotním cvičení a pobytu venku si děti zdokonalují pohybové dovednosti. Pozorujeme zimní přírodu, staráme se o zvířátka, sypeme ptáčkům do krmítek. Nosíme do lesa podzimní plody, které jsme nasbíraly na podzim, čímž rozvíjíme poznatky dětí i posilujeme jejich kladný vztah ke všem živým tvorům. Rozvíjíme schopnost žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.

Vzdělávací nabídka:

- **Rozhovory v kruhu na dané téma:**

Vánoční tradice a zvyky u nás doma, Vánoční tradice a zvyky v naší zemi, ve světě, My se čertů nebojíme, Symboly vánoc – Děťátko, Betlém, Strom, Jmelí, Ryba, Host, Zvon, Zvířata, Dárky,... Pomáháme rodičům,...

Biologická oblast

- **Činnosti podporující fyzický rozvoj, pohybovou koordinaci:**

Preventivní zdravotní cvičení, pohybové aktivity, pohybové hry, relaxační chvílky - procvičování chůze po šikmé a zvýšené rovině, změny směru, mezi překážkami, překračování překážek, plynulá chůze po schodech, plynulé střídání běhu a chůze, běhu za vedoucím dítětem i určeným směrem, běh se změnou směru s orientací v prostoru., plynulý přechod s chůze do běhu a naopak, rychlý výběh z dané mety na smluvený signál, běh ve dvojicích s vyhýbáním.

Poskoky snožmo na místě i z místa, vpřed i vzad a s otočením, skoky jedno nož, do stoje rozkročného, přeskoky nízkých překážek, přeskoky.

Lezení v podporu dřepmo, plazení, výstupy a sestupy na přiměřené nářadí
Koulení, házení – hod horním obloukem do dálky, obouruč na koš, na zem s chytáním v různých polohách

Procvičování různých postojů a poloh – změna při signálu, rytmizovaného pohybu - krok přísunný stranou, krok poskočný, skluzu, pohybové hry, ...

- **Činnosti rozvíjející jemnou motoriku, koordinaci ruky, oka**

Mačkání, trhání, překládání papíru, vystřihování, lepení, hry s konstruktivními stavebnicemi, „prstová“ říkadla, mozaiky, kreslení, malování, modelování, navlékání. Hry s přírodninami. Kresba jedn. obrázků – procv. držení tužky, přiměřený tlak na podložku, ...

Běžné činnosti – zapínání knoflíků, zipů, zavazování tkaniček, oblékání se, oblékání panenek.

Grafomotorická cvičení – klubíčka, kruhy, vlnovka, napodobování symbolů, tvarů, čísel, písma, spojování bodů čarami, ...

Grafické zaznamenávání pohybu vycházejícího z ramenního kloubu motivované známými činnostmi.

- **Činnosti rozvíjející sebeobsluhu**

Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti – oblékání, osobní hygiena, stolování, úklid hraček, oblečení

- **Činnosti směřující k podpoře zdraví, bezpečí**

Činnosti, rozhovory směřující k ochraně zdraví, k pochopení důležitosti ochrany svého zdraví i zdraví ostatních, důležitost pobytu na čerstvém vzduchu, bezpečná manipulace s hračkami ve třídě, s dětským zahr. náradím, atd..

nám. hry – Na rodinu, Na pekaře,...

Psychologická oblast

Jazyk a řeč

- **Činnosti rozvíjející výslovnost, gramatickou správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

Rozhovory při prohlížení a pozorování okolní přírody, obrázků, encyklopedií.

Hry, činnosti rozvíjející schopnost dítěte pojmenovat bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny, předměty, činnosti a jevy.

Individuální komunikace – zjišťování stavu výslovnosti, logopedická prevence

Podpora komunikace mezi dětmi, dětmi a dospělými.

Rytmizace říkadel, vyprávění pohádek, dramatizace

Vyprávění víkendových a jiných příběhů na volné, ale i dané téma – vlastní zážitky, tradice v rodině.

Rozvoj správného dýchání, procvičování mluvidel, artikulační cvičení.

Při těchto i dalších činnostech vedeme děti, aby aktivně používaly a rozšiřovaly si slovní zásobu v odpovídajícím významu. K aktivnímu používání všech druhů slov, zvyšujeme používání sloves.

Rozvíjíme souvislé vyjadřování.

Rozkládáme slova na slabiky, rozlišujeme délku slov, rozvíjíme užívání synonym-nestejně znějící, ale stejného významu.

Rozvíjíme přirozený zájem dětí hrát si se zvukovou stránkou slov.

Sluchová cvičení – rozlišování výšky a intenzity tónů a zvuků, délku trvání tónů a zvuků, rozkládání slova na slabiky – zvukové i grafické znázornění počtu slabik.

Poznávací schopnosti

- **Činnosti rozvíjející vnímání**

Vyhledávání stejných obrázků – Pexeso, Domino, Černý Petr, spojování stejných prvků na obrázku čarou – pracovní listy.

Napodobování rytmu různými způsoby - tleskání, dupání... Vyhledávání lokalizace zvuku – se zavázanýma očima. Rozeznávání hlásek na začátku slova.

Vyhledávání určitého předmětu pomocí hmatu zavázanýma očima.

- **Činnosti rozvíjející pozornost, soustředěnost, paměť**

Opakování slov a krátkých vět, říkanek, básniček, zapamatování krátkých příběhů. Soustředěný poslech pohádky, hudební skladby, sledování divadelního představení Hry a cvičení.

- **Činnosti rozvíjející tvořivost, vynalézavost, fantazii**

Činnosti, hry, aktivity, při kterých děti určují místo kam patří předměty podle daného tvaru – tantagramy, obrázkové mozaiky, puzzle. Sestavují složitější útvary podle skutečné předlohy i dle vlastní fantazie. Vyjadřují své fantazijní představy – pohybem, výtvarným projevem,...

Vyprávějí příběh, pohádku s podle obrázků, s dopomocí otázek.

- **Činnosti rozvíjející rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování**

Obrázkové čtení. Činnosti, aktivity a hry, při kterých si děti osvojují schopnost rozpoznat některé grafické znaky, písmena.

- **Činnosti rozvíjející časoprostorovou orientaci**

Rozhovory, popis obrázků, vyhledávání - prohlubování schopnosti orientovat se v poznávání současnosti, minulosti, přítomnosti – pojmy dnes, včera, zítra.

Činnosti a hry, při kterých si děti osvojují schopnost postupně rozlišovat pravou a levou stranu vzhledem k vlastnímu tělu i k jinému objektu.

- **Činnosti rozvíjející porozumění základním matematickým, početním a číselným pojmům a operacím**

Pracovní listy, hry, činnosti, při kterých si děti osvojují schopnost porovnávat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla – od nejmenšího k největšímu, poznat co do skupiny nepatří, třídít předměty dle minimálně jednoho kritéria.

- **Činnosti rozvíjející schopnost řešit problémy, učit se**

Vyhledávání obrázků v knížkách, encyklopediích, s rodiči na internetu.

Navozování problému – nedokončený příběh - hledání možných řešení.

Podporování a rozvíjení nápadů dětí při hrách s přírodninami, při stavbě z kostek i jiných konstruktivních činnostech - podporujeme děti v tom, aby přemýšlely nahlas – jak postupují, ..., Experimentování.

Sebepojetí, city, vůle

- **Činnosti rozvíjející sebeuvědomění a sebeuplatnění, sebeovládání a přizpůsobivost, vůli, vytrvalost, city a jejich projevy**

Při hrách a ostatních aktivitách posilujeme sebevědomí a jistotu dítěte v chování a jednání. Rozvíjíme dovednost v sebehodnocení. Vedeme děti k šetrnému zacházení s hračkami a předměty. Prověřujeme dovednost udržovat pořádek ve společných i osobních věcech. Podporujeme vývoj dětských přátelství.

Rozvíjíme projevy kladných citových vztahů dětí k druhým lidem .

Sociální oblast

- **Činnosti rozvíjející komunikaci s dospělým, komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech, činnosti rozvíjející sociabilitu**

Posilujeme sebevědomí a jistotu dítěte při komunikaci s dospělými, rodiči i zaměstnanci MŠ. Rozvíjíme dovednost v sebehodnocení i hodnocení chování druhých, podporujeme projevy kladných citových vztahů dětí k druhým lidem .

Sociokulturní oblast

- **Činnosti rozvíjející schopnost dítěte respektovat společenská pravidla**

Při všech činnostech dbáme na to, aby děti pochopily společně stanovená pravidla a dodržovaly je – jak v MŠ, tak na veřejnosti. Chovaly se k sobě mile, vstřícně, projevovaly zájem o problémy druhých, pomáhaly si. Postupně prohlubujeme znalosti dětí o struktuře rodiny a rodinných vztahů.

- **Činnosti přibližující dítěti kulturu a umění**

Četba a vyprávění pohádek, příběhů, dramatizace pohádek, návštěvy divadelních, hudebních představení, galerie, účast ve výtvarných akcích, hry s písničkou – hudební hádanky, zpěv lidových i umělých písní, seznamování a hra s hudebními nástroji, hudebně pohybové hry, kreslení, malování,...

Enviromentální oblast

- **Činnosti rozvíjející poznatky, sociální informovanost, vztah k životnímu prostředí, činnosti podporující adaptabilitu ke změnám**

Připravujeme s dětmi jedn. pokusy – rychlení větévek –vliv tepla a zimy. Prověřujeme, zda děti znají základní podmínky, které potřebují rostliny k růstu – pokusy –klíčení – růst rostlin ve světle a tmě.

Vytváříme u dětí základy kladných postojů k péči o přírodu a životní prostředí.

Rozšiřujeme a upevňujeme poznatky o zimní přírodě.

Učíme děti poznat jehličnatý strom, určovat rozdíly od stromu listnatého v zimě.

Očekávané výstupy – kompetence:

- správné držení těla, koordinace pohybu, zvládnání základních pohybových dovedností přiměřeně věku
- správné držení tužky, provádět jednoduché úkony s výtvarnými nástroji – tužka, pastel, štětec, nůžky
- zvládnání sebeobsluhy, péče o osobní hygienu přiměřeně věku – používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt se a utírat ruce, smrkat
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- vyslovovat a mluvit gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu hlasu
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně používat
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- uposlechnout pokynu dospělého
- zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě (Pexeso)
- vyprávět příběh s vizuální oporou
- orientovat se v čase – dnes, včera, zítra
- rozlišovat pravou a levou stranu vzhledem k vlastnímu tělu i k jinému objektu
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla, třídít předměty

- jednoduchý problém vyřešit samostatně, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak) a verbalizovat je
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- přijímat i složitější pokyny
- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti - chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)

V. integrovaný blok: **Včera, dnes a zítra:**

(Kam se schovalo sluníčko, Práce lidí a její význam, Hračky a předměty kolem nás, Doprava, Zimní sporty)

Cíl, záměr pedagoga:

Cílem a záměrem tohoto bloku je seznamování a rozvoj povědomí dětí o časových pojmech a vztazích souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. Rozvoj komunikativních dovedností. Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu. Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích. Vytváření základů aktivního postoje ke světu, k životu, k práci lidí a jejímu významu. Seznamovat děti se světem dospělých, jejich občanského života a práce.

Vzdělávací nabídka:

- **Rozhovory v kruhu na dané téma:**

Roční období – změny, kde pracují rodiče a proč, vánoční dárky, co se z čeho vyrábí, jak a čím se lidé a věci přepravují, proč sportujeme a jak, pravidla bezpečnosti,...

Biologická oblast

- **Činnosti podporující fyzický rozvoj, pohybovou koordinaci:**

Preventivní zdravotní cvičení, pohybové aktivity, pohybové hry, relaxační chvílky. Procvičujeme různé druhy chůze, běhu, střídání poloh, krok poskočný z místa, skok s obratem kolem výškové osy, výskok na přiměřené nářadí s rozběhem a výskok s dosahováním na zavěšené předměty.

Chytání míče koulejšího se po mírně šikmé ploše, hod na cíl střídavě levou i pravou rukou, nadhodit a chytit lehké náčiní na místě v nízké poloze a ve stoji.

Kotoul vpřed ze stoje rozkročného do stoje spojného, kotoul z mírně šikmé plochy, kotoul vpřed ze stoje rozkročného s výskokem.

Rytmizace čtvrtových dob ve 2/4 a 3/4 taktu při chůzi a běhu, v různých postojích, vyjádření změny tempa hudby tanečním během se zapojením celého těla.

- **Činnosti rozvíjející jemnou motoriku, koordinaci ruky, oka**

Mačkání, trhání, překládání papíru, vystřihování, lepení, hry s konstruktivními stavebnicemi, „prstová“ říkadla, mozaiky, kreslení, malování, modelování, navlékání. Hry s přírodninami. Kresba jedn. obrázků – procv. držení tužky, přiměřený tlak na podložku, ...

Běžné činnosti – zapínání knoflíků, zipů, zavazování tkaniček, oblékání se, oblékání panenek

Grafomotorická cvičení – klubíčka, kruhy, vlnovka, napodobování symbolů, tvarů, čísel, písma, spojování bodů čarami, ...Grafické zaznamenávání pohybu vycházející ze zápěstí: horizontální a vertikální linie, smyčky. Procvičujeme správné držení tužky.

- **Činnosti rozvíjející sebeobsluhu**

Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti – oblékání, osobní hygiena, stolování, úklid hraček, oblečení

- **Činnosti směřující k podpoře zdraví, bezpečí**

Činnosti, rozhovory směřující k ochraně zdraví, k pochopení důležitosti ochrany svého zdraví i zdraví ostatních, důležitost pobytu na čerstvém vzduchu, bezpečná manipulace s hračkami ve třídě, s dětským zahr. náradím, atd..
nám. hry – Na rodinu, Na sportovce, Na řemesla, Na dopravu...

Psychologická oblast

Jazyk a řeč

- **Činnosti rozvíjející výslovnost, gramatickou správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

Rozhovory při prohlížení a pozorování okolní přírody, obrázků, encyklopedií.

Hry, činnosti rozvíjející schopnost dítěte pojmenovat bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny, předměty, činnosti a jevy.

Individuální komunikace – zjišťování stavu výslovnosti, logopedická prevence

Podpora komunikace mezi dětmi, dětmi a dospělými.

Rytmizace říkadél, vyprávění pohádek, dramatizace, hry se slovy.

Vyprávění víkendových a jiných příběhů na volné, ale i dané téma – vlastní zážitky, tradice v rodině.

Rozvíjíme správné dýchání, procvičujeme mluvidla, artikulaci.

Při těchto i dalších činnostech vedeme děti, aby aktivně používaly a rozšiřovaly si slovní zásobu v odpovídajícím významu. Rozvíjíme souvislé vyjadřování.

Rozkládáme slova na slabiky, rozlišujeme délku slov, rozv. užívání synonym-nestejně znějící, ale stejného významu.

Zaměřujeme se na gramatickou správnost slovesných tvarů, tvoření množného čísla a rozkazovacího způsobu, podmiňovacího způsobu – co bys dělal, kdyby..

Poznávací schopnosti

Při námětových hrách, pozorování práce dospělých, rozhovorech upevňujeme u dětí chápání významu práce dospělých, druhy práce dospělých.

Rozšiřujeme znalosti dětí o předmětech denní potřeby, schopnosti je správně pojmenovávat a znát jejich typické vlastnosti a účel.

Prohlubujeme poznatky dětí o vlastnostech materiálů z nichž jsou předměty vyrobeny a na základě praktické činnosti je učíme s předměty správně zacházet.

Seznamujeme děti s dalšími surovinami pro přípravu pokrmů – původ, poznat je a správně pojmenovat.

Činnosti rozvíjející vnímání

Při hrách a jiných činnostech procvičujeme barvy, vyhledáváme předměty, potraviny aj. dle požadované vlastnosti. Procvičujeme sluchové vnímání –poslech hudby – nálady, hry se zavázanýma očima – Na strážce pokladu, Pírka ptáka Ohniváka,...

- **Činnosti rozvíjející pozornost, soustředěnost, paměť**

Soustředěný poslech pohádky, hudební skladby, sledování divadelního představení
Hry a cvičení. Ověření zda děti znají jména a příjmení všech dětí ve třídě, učitelek, rodičů, sourozenců, adresy svého bydliště a MŠ.

- **Činnosti rozvíjející tvořivost, vynalézavost, fantazii**

Při hrách a dalších činnostech procvičujeme rozřídění předmětů dle požadované vlastnosti, či více pož. vlastností – barva, tvar, velikost.

Procvičovat vytvoření souboru z 2-3 daných skupin na základě společné vlastnosti.

- **Činnosti rozvíjející rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování**

Obrázkové čtení. Činnosti, aktivity a hry, při kterých si děti osvojují schopnost rozpoznat některé grafické znaky, písmena. Napodobování základních geometrických tvarů – pracovní listy, vyhledávání v prostoru.

Sledování očima zleva doprava, případně v dalších směrech – jmenování předmětů, objektů, vyhledat první a poslední objekt.

Vedení čáry zleva doprava, shora dolů.

- **Činnosti rozvíjející časoprostorovou orientaci**

Při pozorování přírody a počasí vedeme děti k chápání sledu ročního období ve spojení se změnami v přírodě – 2-3 typ. znaky

Při rozhovorech, pracovních listech a jiných činnostech upevňujeme časové představy související s činnostmi, které pravidelně dělají.

Postupně vedeme děti k rozlišování pravé a levé strany vzhledem k vlastnímu tělu i k jinému objektu.

- **Činnosti rozvíjející porozumění základním matematickým, početním a číselným pojmům a operacím**

Pracovní listy, činnosti a hry, při kterých si děti osvojují schopnost orientovat se v číselné řadě 1-6, vyjmenovat ji, porovnat, že je více 5 než 4 apod.

- **Činnosti rozvíjející schopnost řešit problémy, učit se**

Hry, činnosti, při kterých vedeme děti k samostatnému rozhodování, k samostatnému řešení jednoduchého problému. Při řešení složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí.

Sebepojetí, city, vůle

- **Činnosti rozvíjející sebeuvědomění a sebeuplatnění, sebeovládání a přizpůsobivost, vůli, vytrvalost, city a jejich projevy**

Při hrách a činnostech rozvíjíme schopnost správně vyjádřit požadavek, přání, potřebu, uspokojovat jej.

Přizpůsobovat se změnám v průběhu dne sledovat reakce na změny.

Vedeme děti k vytváření správného vztahu k péči o zdraví své i ostatních, chránit jej, neohrožovat.

Prohlubujeme citové vztahy a charakterové vlastnosti.

Sociální oblast

- **Činnosti rozvíjející komunikaci s dospělým, komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech, činnosti rozvíjející sociabilitu**

Při hrách i ostatních činnostech usilujeme o prohlubování citových vztahů a jejich vyjádření - mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a dospělými.

Sociokulturní oblast

- **Činnosti rozvíjející schopnost dítěte respektovat společenská pravidla**

Při všech činnostech dbáme na to, aby děti pochopily společně stanovená pravidla a dodržovaly je – jak v MŠ, tak na veřejnosti. Chovaly se k sobě mile, vstřícně, projevovaly zájem o pro problémy druhých, pomáhaly si.

- **Činnosti přibližující dítěti kulturu a umění**

Četba a vyprávění pohádek, příběhů, dramatizace pohádek, návštěvy divadelních, hudebních představení, galerie, účast ve výtvarných akcích, hry s písničkou – hudební hádanky, zpěv lidových i umělých písní, seznamování a hra s hudebními nástroji, hudebně pohybové hry, kreslení, malování,...

Enviromentální oblast

- **Činnosti rozvíjející poznatky, sociální informovanost, vztah k životnímu prostředí, činnosti podporující adaptabilitu ke změnám**

Při pobytu venku, prohlížení obrázků rozšiřujeme a prohlubujeme poznatky o změnách v přírodě v zimním období. Pojmenováváme přírodní jevy. Vedeme děti k péči o ptáky v zimě. Při návštěvě města pozorujeme architektonické řešení budov v souvislosti s jejich funkcí.

Při pobytu v MŠ postupně zapojujeme do péče o ošetřování rostlin v MŠ.

Očekávané výstupy – kompetence:

- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze, otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, rytmizovat pohyb
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje, správné držení tužky
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout, knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- mít základní poznatky o zásadách zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě)
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- rozlišovat podstatné vlastnosti a detaily
- rozlišit známé chutě a vůně (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)
- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu
- zapamatovat si různé zvuky, melodii
- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- spontánně vyprávět zážitky ze sledování televizních či filmových pohádek, vyjadřovat fantazijní představy
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat
- s materiály
- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru (moci při tom chybovat)

- rozlišovat základní časové údaje (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera)
- - orientovat se v číselné řadě 1 – 6, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4
- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co
- - projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším ...)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů

VI. integrovaný blok: Zimní příroda kolem nás:

(Zima čaruje, Co všechno přikryl sníh, Máme rádi zvířata – zima)

Cíl, záměr pedagoga:

Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám, vést děti k uvědomění si vlivu člověka na přírodu, důležitosti péče o ni. Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.

Vzdělávací nabídka:

- **Rozhovory v kruhu na dané téma:**

Změny v přírodě, charakteristika jednotlivých ročních období – porovnávání, zvířata v zimě, zvířátka v pohádkách,...

Biologická oblast

- **Činnosti podporující fyzický rozvoj, pohybovou koordinaci:**

Preventivní zdravotní cvičení, pohybové aktivity, pohybové hry, relaxační chvílky. Chytání míče po odrazu od země.

Výskok na přiměřené náradí s rozběhem a výskok s dosahováním na zavěšené předměty.

Plazení – po rovné zvýšené lavičce přitahováním ve vzpažení v lehu vzadu, plazení přitahováním soupaž v lehu na břicho.

Podlézání různě vysokých překážek bez dotyku.

Procvičování skluzu ze šikmé plochy v sedu – v upažení.

Zdokonalování pohotovostního střídání běhu jednotlivců, dvojic, trojic, se změnami na smluvený signál.

Střídání běhu a chůze s vyjádřením změn melodie a dynamiky hudby.

Procvičování provedení zátočky během jednotlivě i ve dvojicích dle rytmického doprovodu a zpěvu.

Vyjádření osminové doby hrou na tělo při chůzi, běhu, různých postojích.

Cvičení přerušování pohybu v různé poloze na pokyn, střídat postoje a polohy.

- **Činnosti rozvíjející jemnou motoriku, koordinaci ruky, oka**

Mačkání, trhání, překládání papíru, vystřihování, lepení, hry s konstruktivními stavebnicemi, „prstová“ říkadla, mozaiky, kreslení, malování, modelování, navlékání. Hry s přírodninami. Kresba jedn. obrázků – procv. držení tužky, přiměřený tlak na podložku, ...

Běžné činnosti – zapínání knoflíků, zipů, zavazování tkaniček, oblékání se, oblékání panenek

Grafomotorická cvičení – klubíčka, kruhy, vlnovka, napodobování symbolů, tvarů, čísel, písma, spojování bodů čarami, ...

Koordinace činnosti rukou a zraku při práci s drobným materiálem.

Lehké držení kreslířských materiálů a nástrojů.

Graficky zaznamenávání pohybu vycházejícího z dlaně a prstů – obloučky obrácené nahoru, dolů.

Tvarování materiálu ze zákl. tvaru - vtlačování palců dovnitř a vytahování prsty proti palcům, upravit tvar otočením podložky, uhlazením, vrypem, nebo přilepením drobných detailů.

- **Činnosti rozvíjející sebeobsluhu**

Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti – oblékání, osobní hygiena, stolování, úklid hraček, oblečení

- **Činnosti směřující k podpoře zdraví, bezpečí**

Činnosti, rozhovory směřující k ochraně zdraví, k pochopení důležitosti ochrany svého zdraví i zdraví ostatních, důležitost pobytu na čerstvém vzduchu, bezpečná manipulace s hračkami ve třídě, s dětským zahr. náradím - lopaty, atd..

nám. hry – Na rodinu, Na lékaře, Na policii, Na dopravu,...

Prověřování znalosti zákl. pravidel bezpečnosti při chůzi na ulici, správná reakce na světelné signály vozovce, procv. znalosti dopr. značek pro chodce.

Psychologická oblast

Jazyk a řeč

- **Činnosti rozvíjející výslovnost, gramatickou správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

Rozhovory při prohlížení a pozorování okolní přírody, obrázků, encyklopedií.

Hry, činnosti rozvíjející schopnost dítěte pojmenovat bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny, předměty, činnosti a jevy.

Individuální komunikace – zjišťování stavu výslovnosti, logopedická prevence

Podpora komunikace mezi dětmi, dětmi a dospělými.

Rytmizace říkadél, vyprávění pohádek, dramatizace – Boudo, budko,...

Vyprávění víkendových a jiných příběhů na volné, ale i dané téma – vlastní zážitky, tradice v rodině.

Rozvoj správného dýchání, procvičování mluvidel, artikulační cvičení.

Při těchto i dalších činnostech vedeme děti, aby aktivně používaly a rozšiřovaly si slovní zásobu v odpovídajícím významu. Rozvíjíme souvislé vyjadřování.

Rozkládáme slova na slabiky, rozlišujeme délku slov, rozvíjíme užívání synonym-nestejně znějící, ale stejného významu.

Rozvíjíme souvislé vyjadřování metodou popisu, reprodukce, vyprávění – co jsem viděl, zažil v lese,...

Rozvíjíme souvislý řečový projev – rozvinuté věty, jednoduchá souvětí.

Pomocí konkrétních předmětů, obrázků a hádanek řešíme daný problém.

Společensky i jazykově správné navazování dialogu a setrvání v něm, respektování mluvčího.

Rozvíjíme poznávání a užívání synonym.

Poznávací schopnosti

- **Činnosti rozvíjející vnímání**

Procvičujeme smyslové vnímání pomocí cvičení a her – Kdo dřív uvidí... Co se změnilo... Vyhledávání předmětu dle daných vlastností, Kdo zakukal, Pejsku kde jsi,...Poznávání předmětů hmatem, potravin čichem, atd.

Porovnávání a řazení předmětů podle velikosti, objemu, hmotnosti – lehčí, těžší, více, méně,...

- **Činnosti rozvíjející pozornost, soustředěnost, paměť**

Soustředěný poslech pohádky, hudební skladby, sledování divadelního představení. Hry a cvičení - Byl sem na procházce a viděl jsem... každé dítě má určeno co bude představovat – jakmile uslyší slovo, které jim náleží, příběhnou k učitelce), atd.. Sledování předem dané cesty – v prostoru, rovině, v přírodě. Postupně prodlužujeme dobu soustředěné pozornosti.

- **Činnosti rozvíjející tvořivost, vynalézavost, fantazii**

Hry a cvičení - Věřte, nevěřte – vypravěč vypráví – děti mají uhodnout, zda je příběh smyšlený, či nikoli. Co by se stalo, kdyby... Vymýšlení krátkých dramatických scének, pantomima, pohybové ztvárnění slyšené melodie. Vytváření plošných i prostorových útvarů – výtvarné ztvárnění, stavebnice, přírodní materiály... Sestavování částí v celek –puzzle, stavebnice, obrázky.

Činnosti rozvíjející rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

Obrázkové čtení. Činnosti, aktivity a hry, při kterých si děti osvojují schopnost rozpoznat některé grafické znaky, písmena. Napodobování základních geometrických tvarů – pracovní listy, vyhledávání v prostoru. Sledování očima zleva doprava, případně v dalších směrech – jmenování předmětů, objektů, vyhledat první a poslední objekt. Vedení čáry zleva doprava, shora dolů. Zaznamenávání pohybu z jednoho místa na druhé předem určené místo.

- **Činnosti rozvíjející časoprostorovou orientaci**

Upevňování časových představ souvisejících s činnostmi, které děti pravidelně dělají. Pojmenování časových období – ráno, dopoledne. Orientace v časových údajích – noc, den, ráno, večer. Prohlubování schopnosti orientovat se v poznávání současnosti, minulosti, přítomnosti – pojmy dnes, včera, zítra. Vedení dětí k chápání sledu ročního období ve spojení se změnami v přírodě – 2-3 typ. znaky. Postupné rozlišování pravé a levé strany vzhledem k vlastnímu tělu i k jinému objektu.

- **Činnosti rozvíjející porozumění základním matematickým, početním a číselným pojmům a operacím**

Pracovní listy, činnosti a hry, při kterých si děti osvojují schopnost správně posoudit početnost dvou souborů – více, méně, stejně. Manipulace s předměty - správné označení rozměrů a tvarů v různých stupních – velké , větší, největší, těžký, těžší, nejtěžší, stejně těžký...Třídění předmětů –barva , tvar, velikost. orientace v řadě, porovnávání –více než, méně než,...o kolik

- **Činnosti rozvíjející schopnost řešit problémy, učit se**

Samostatné rozhodování při volbě činnosti. Při dané činnosti postupovat dle pokynů a instrukcí.

Vyhledávání informací v encyklopediích, knihách.

Sebepojetí, city, vůle

- **Činnosti rozvíjející sebeuvědomění a sebeuplatnění, sebeovládání a přizpůsobivost, vůli, vytrvalost, city a jejich projevy**

Při hrách a dalších činnostech vedeme děti a posilujeme jejich samostatnost při plnění úkolu. Postupně prodlužujeme dobu soustředěné pozornosti.

Vedeme děti k předcházení konfliktům dorozuměním a domluvou, předcházení konfliktům, přiměřené pomoci dospělým. Aktivnímu se podílení na oslavách tradic a zvyků, rozvíjíme citový prožitek. Vyjadřování prožitku slovně, komentování obrázků, výtvarně – popis, kreslení zážitků, pohybově – pohybová i dramatická improvizace.

Sociální oblast

- **Činnosti rozvíjející komunikaci s dospělým, komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech, činnosti rozvíjející sociabilitu**

Při hrách i ostatních činnostech usilujeme o prohlubování citových vztahů a jejich vyjádření - mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a dospělými.

Vedeme děti k předcházení konfliktům dorozuměním a domluvou, předcházení konfliktům, dodržování pravidel. Vedeme děti k přiměřené pomoci dospělým.

Obhajování vlastních potřeb, zájmů, vyjednávání.

Sociokulturní oblast

- **Činnosti rozvíjející schopnost dítěte respektovat společenská pravidla**

Při všech činnostech dbáme na to, aby děti pochopily společně stanovená pravidla a dodržovaly je – jak v MŠ, tak na veřejnosti. Chovaly se k sobě mile, vstřícně, projevovaly zájem o pro problémy druhých, pomáhaly si.

Vedeme děti k šetrnému zacházení s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, knížkami, věcmi denní potřeby.

- **Činnosti přibližující dítěti kulturu a umění**

Četba a vyprávění pohádek, příběhů, dramatizace pohádek, návštěvy divadelních, hudebních představení, galerie, účast ve výtvarných akcích, hry s písničkou – hudební hádanky, zpěv lidových i umělých písní, seznamování a hra s hudebními nástroji, hudebně pohybové hry, kreslení, malování,...

Enviromentální oblast

- **Činnosti rozvíjející poznatky, sociální informovanost, vztah k životnímu prostředí, činnosti podporující adaptabilitu ke změnám**

Při pobytu venku, prohlížení obrázků rozšiřujeme a prohlubujeme poznatky o změnách v přírodě v zimním období. Pojmenováváme přírodní jevy – pozorování východu slunce, odtávání sněhu, praskání ledu.

Poznáváme a pojmenováváme některá volně žijící zvířata, ptáky, hmyz – základní vlastnosti.

Vystihujeme typické znaky volně žijících živočichů. Rozšiřujeme a upevňujeme poznatky o přírodě.

Rozšiřujeme elementární povědomí o své zemi, existenci různých zemí, národů, kultur, o planetě Zemi, vesmíru, apod.

Všímáme si nepořádku a škod ve svém okolí – při pozorování vedeme rozhovory jak předcházet, napravit, chránit přírodu, dle možností se podílíme na nápravě.

Očekávané výstupy – kompetence:

- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu), na komunikaci, přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost, udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu). Vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena), sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed). Orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, stejný), rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat dle potřeb v encyklopediích
- uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech, podílet se na nich a respektovat je, přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek),

porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, nebo naopak něčím nadšené, že má radost

- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat, obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)

JARO

VII. integrovaný blok: **Tradice, zvyky, události:**

(Karneval, Čarodějnice, Velikonoce, Srdíčkové dny)

Cíl, záměr pedagoga:

V tomto bloku pedagogové usilují o vytváření příjemné atmosféry během přicházejícího jarního období, tak, aby děti mohly naplno procítit krásu probouzejícího se jarního období. S dětmi připravujeme jarní výzdobu, při které si osvojují manipulační dovednosti, rozvíjejí grafomotorické schopnosti, fantazii. Děti si osvojují za pomoci rozhovorů s učitelkou, poslechu příběhů, poznatky a tradicích a jarních zvyčích. Při zdravotním cvičení a pobytu venku si děti zdokonalují pohybové dovednosti. Pozorujeme jarní přírodu. Rozvíjíme poznatky dětí i posilujeme jejich kladný vztah ke všem živým tvorům. Rozvíjíme schopnost žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.

Přibližujeme dětem svět kultury a umění a jejich rozmanitostí. Vedeme děti k aktivnímu podílení se na přípravě a realizaci spol. akcí. Rozvíjíme základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti dítěte, rozvíjíme schopnost projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny. Rozvíjíme schopnost žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.

Vzdělávací nabídka:

- **Rozhovory v kruhu na dané téma:**

Jaro, Jarní tradice a zvyky, Máme se rádi, Mláďata, apod.

Biologická oblast

Činnosti podporující fyzický rozvoj, pohybovou koordinaci:

Preventivní zdravotní cvičení, pohybové aktivity, pohybové hry, relaxační chvilky. Procvičování chůze s překračováním překážek ve dvojicích, trojicích, řadách sportovní chůze v přírodním terénu, plynulá chůze se správným držením těla a pohyby paží v pravidelném tempu kroku

Procvičování běhu v zástupech, kruhu volném i vázaném, rychlý start ze stoje na výrazný signál.

Procvičování skákání -poskoky jednož a do stoje rozkročného.

skok do výšky přes gumu s obměnami, výskok na přiměřené nářadí z místa do vzporu klečmo.

Procvičování lezení, plazení -správné provedení lezení v podporu dřepmo vzad, stranou po třech, plazení po břiše i na zádech pod nízkou překážkou.

Procvičování házení, chytání -koulení míče daným směrem v pohybu –při chůzi, běhu. lezení...,házení a chytání míče po odrazu od země,hod obouruč ze vzpažení do dálky a určeným směrem, vyhazování míče do výšky obměnami.

Procvičujeme skluz ze šikmé plochy s obměnami, plynulé vylézání a samostatné slézání přiměřeného náradí, váhu předklonmo ve dvojicích v postavení čelně i vedle sebe, kotoul vpřed opakovaně plynule za sebou.

- **Činnosti rozvíjející jemnou motoriku, koordinaci ruky, oka**

Mačkání, trhání, překládání papíru, vystřihování, lepení, hry s konstruktivními stavebnicemi, „prstová“ říkadla, mozaiky, kreslení, malování, modelování, navlékání. Hry s přírodninami. Cvrnkání kuliček. Kresba obrázků – procvičování držení tužky, přiměřený tlak na podložku, ...

Běžné činnosti – zapínání knoflíků, zipů, zavazování tkaniček, oblékání se, oblékání panenek.

Grafomotorická cvičení – čáry – vodorovné, svislé, šikmé, napodobování symbolů, tvarů, čísel, písma, spojování bodů čarami, ...

Rozvíjení koordinaci zraku a ruky – pohyb vycházející z dlaně a prstů: vlnovka, ležatá osmička, smyčky, ovál

Rozvíjení samostatnosti, zručnosti, fantazie představivosti při práci s keramickou hlinou.

- **Činnosti rozvíjející sebeobsluhu**

Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti – oblékání, osobní hygiena, stolování, úklid hraček, oblečení.

- **Činnosti směřující k podpoře zdraví, bezpečí**

Činnosti, rozhovory směřující k ochraně zdraví, k pochopení důležitosti ochrany svého zdraví i zdraví ostatních, důležitost pobytu na čerstvém vzduchu, bezpečná manipulace s hračkami ve třídě, s dětským zahr. náradím, atd..

nám. hry – Na rodinu, Na lékaře, Na policii, Na dopravu,...

Prověřujeme znalost zákl. pravidel bezpečnosti při chůzi na ulici, správná reakce na světelné signály vozovce, procv. znalosti dopr. značek pro chodce.

Vedeme děti k vytváření správného vztahu k péči o zdraví vlastní i ostatních - neohrožovat je.

Psychologická oblast

Jazyk a řeč

- **Činnosti rozvíjející výslovnost, gramatickou správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

Rozhovory při prohlížení a pozorování okolní přírody, obrázků, encyklopedií.

Hry, činnosti rozvíjející schopnost dítěte pojmenovat bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny, předměty, činnosti a jevy.

Individuální komunikace – zjišťování stavu výslovnosti, logopedická prevence

Podpora komunikace mezi dětmi, dětmi a dospělými.

Rytmizace říkadel, vyprávění pohádek, dramatizace – Boudo, budko,...

Vyprávění víkendových a jiných příběhů na volné, ale i dané téma – vlastní zážitky, tradice v rodině.

Rozvoj správného dýchání, procvičování mluvidel, artikulační cvičení.

Při těchto i dalších činnostech vedeme děti, aby aktivně používaly a rozšiřovaly si slovní zásobu v odpovídajícím významu. Rozvíjíme souvislé vyjadřování, dbáme na gramat. správnost. Rozvíjíme slov. zásobu o slova, kterými vyjadřují své city, přání

Vedeme děti k tomu, aby aktivně používaly všechny druhy slov. Ověřujeme, zda děti umějí správně vyslovovat, mají správnou intonaci, hlasitost i tempo řeči, sledovat správné kladení slovního a větného přízvuku.

Poznávací schopnosti

- **Činnosti rozvíjející vnímání**

Poznávání a rozlišování chutí a vůní – ochutnávky ovoce a zeleniny a jiných potravin, vůně prvních jarních květin, jara. Poznávání a rozlišování zvuků, tónů, jejich délky, síly, výšky, počtu, kdo a co je vydává. Poslech hudby, vyjádření gesty, pohybem
Hry rozvíjející zrakové vnímání – vyhledávání předmětů dle jejich vlastností – barva, tvar, velikost.

- **Činnosti rozvíjející pozornost, soustředěnost, paměť**

Soustředěný poslech pohádky, hudební skladby, sledování divadelního představení.
Hry a cvičení - Hádání pohádek, hledání chyby (dvakrát vyprávěný či čtený příběh, apod., Na kámen (na daný signál, všechny děti zkamení)
Zapamatování si různých zvuků, melodií, jednoduchých tanečních kroků, krátkého rytmického celku, příběhu, říkadla, básně.

- **Činnosti rozvíjející tvořivost, vynalézavost, fantazii**

Hry a cvičení - Co je to? (děti dle hl. char. znaků mají poznat danou věc, zvíře apod.), Myslím si slovo...

Vymyšlení krátkých dramatických scének, pantomima, pohybové ztvárnění slyšené melodie.

Vytváření plošných i prostorových útvarů – výtvarné ztvárnění, stavebnice, přírodní materiály, aj.

Sestavování částí v celek – puzzle, stavebnice, obrázky, přírodniny.

Rozvíjení samostatnosti, zručnosti, fantazie představivosti při výtvarných činnostech.

Hudební hádanky. pohybové ztvárnění hudby.

- **Činnosti rozvíjející rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování**

Při hrách a jiných činnostech ověřujeme, zda děti poznají své napsané jméno, vedeme je k tomu, aby si označovaly sami své výtvary a dle označení je nacházely. Napodobujeme základní geometrické tvary, číslice, písmena – na ploše –pracovní listy, v prostoru –přírodniny, stavebnice.

- **Činnosti rozvíjející časoprostorovou orientaci**

Při hrách, cvičení a dalších činnostech procvičujeme rozlišování a používání - vpravo, vlevo na vlastním těle, v prostoru. Základní prostorové pojmy –(např. dole nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, u vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů).

- **Činnosti rozvíjející porozumění základním matematickým, početním a číselným pojmům a operacím**

Pracovní listy, činnosti a hry, při kterých si děti osvojují schopnost orientovat se v číselné řadě, posoudit početnost více souborů, chápat, že číslovka označuje počet. Řešit jednoduché labyrinty.

- **Činnosti rozvíjející schopnost řešit problémy, učit se**

Samostatné rozhodování při volbě činnosti. Při dané činnosti postupovat dle pokynů a instrukcí.

Vyhledávání informací v encyklopediích, knihách. Verbalizování myšlenkových pochodů při různých činnostech. Experimentování.

Sebepojetí, city, vůle

- **Činnosti rozvíjející sebeuvědomění a sebeuplatnění, sebeovládání a přizpůsobivost, vůli, vytrvalost, city a jejich projevy**

Při hrách i ostatních činnostech rozvíjíme u dětí přiměřené sebeuvědomění, posilujeme cit. vztahy. Upevňujeme jeho pocit bezpečí, jistoty, úspěšnosti a optimismu.

Vedeme děti k sebekontrolě a sebeovládání, k udržování pořádku ve věcech, hračkách a ostatních potřebách. Vedeme je k tomu, aby uměly ohodnotit sebe - své chování, činnost i druhé děti. Přijaly drobný neúspěch, vnímaly ho jako zkušenost, poučily se. Projevovaly své pozitivní i negativní emoce. Pomáhaly druhým.

Sociální oblast

- **Činnosti rozvíjející komunikaci s dospělým, komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech, činnosti rozvíjející sociabilitu**

Při hrách i ostatních činnostech vedeme děti k tomu, aby domluvou předcházely konfliktům, domlouvaly se na společném řešení, dělily se o hračky, pomůcky. Při činnosti se střídal, počkaly, až na ně přijde řada. K zdvořilému jednání, pomoci druhým.

Sociokulturní oblast

- **Činnosti rozvíjející schopnost dítěte respektovat společná pravidla a návyky, podporující zařazení dítěte do třídy, do skupiny**

Při hrách a ostatních činnostech podporujeme a rozvíjíme dětská přátelství. Rozvíjíme a posilujeme kladné citové vztahy k rodině i příbuzným, ostatními lidem. Navozujeme činnosti, které vyžadují při dosahování cíle spolupráci několika dětí. Vedeme děti k tomu, aby uměly podřizovat vlastní zájmy společnému záměru, uměly střídat vést i se ve hře podřizovat vedení. Upevňujeme a rozvíjíme žádoucí charakterové vlastnosti dětí. Respektovaly rozdílné vlastnosti, schopnosti.

- **Činnosti přibližující dítěti kulturu a umění**

Četba a vyprávění pohádek, příběhů, dramatizace pohádek, návštěvy divadelních, hudebních představení, galerie, účast ve výtvarných akcích, hry s písničkou – hudební hádanky, zpěv lidových i umělých písní, seznamování a hra s hudebními nástroji, hudebně pohybové hry, kreslení, malování,...

Enviromentální oblast

- **Činnosti rozvíjející poznatky, sociální informovanost, vztah k životnímu prostředí, činnosti podporující adaptabilitu ke změnám**

Při pobytu venku, prohlížení obrázků rozšiřujeme a prohlubujeme poznatky o změnách v přírodě v jarním období. Pojmenováváme přírodní jevy.

Rozšiřujeme a upevňujeme poznatky o přírodě – pozorujeme rašící větvičky, růst prvních jarních květin, krtiny, chodbičky hrabošů a rejsků pod roztátým sněhem, ptáky, atd.

Rozšiřujeme elementární povědomí o své zemi, existenci různých zemí, národů, kultur, o planetě Zemi, vesmíru, apod.

Všímáme si nepořádku a škod ve svém okolí – při pozorování vedeme rozhovory jak předcházet, napravit, chránit přírodu, dle možností se podílíme na nápravě. Rozvíjíme zájem dětí o pracovní činnosti spojené s ošetřováním rostlin. Prohlubujeme poznatky dětí o tom, co rostliny potřebují k růstu.

Očekávané výstupy – kompetence:

- pohybovat se koordinovaně a dynamicky po delší dobu, doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
- vést stopu tužky, napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu, zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, otiskovat barevné skvrny, aj.)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena)
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena), posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně), chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)
- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit

- přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek).
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- mít povědomí o tom, že jak svět přírody, tak svět lidí je různorodý a pestrý
- mít povědomí o tom, co je škodlivé a nebezpečné, co může ohrožovat zdravé životní prostředí, všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu,
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play).

VIII. integrovaný blok: **Slunce, voda, země, vzduch:**

(Co všechno potřebujeme k životu, Máj lásky čas)

Časové období – duben, květen

Cíl, záměr pedagoga:

V tomto bloku se zaměřujeme na vedení dětí k osvojení si poznatků o vlivu přírodních podmínek na život lidí. Rozvíjení poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí osobní pohody i pohody prostředí, získané dojmy a prožitky vyjádřit. Dále pak na rozvoj pozitivních vztahů k sobě i okolí, schopnosti vytvářet je, rozvíjet a prožívat. K posilování přirozených poznávacích citů. Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.

Vzdělávací nabídka:

- **Rozhovory v kruhu na dané téma:**

Co potřebují lidé k životu, příroda, zvířata a jejich mláďata, apríl, aprílové počasí, apod.,

Biologická oblast

- **Činnosti podporující fyzický rozvoj, pohybovou koordinaci:**

Preventivní zdravotní cvičení, pohybové aktivity, pohybové hry, relaxační chvílky. Procvičování chůze - plynulá chůze se správným držením těla a pohyby paží v pravidelném tempu kroku, chůze po schodech oběma směry plynule samostatně i ve dvojicích, chůze po pohyblivé rovině s dopomocí, plynulý přechod od chůze k běhu a naopak

Procvičování běhu- pohotová reakce na změnu tempa při tanečním běhu, zdokonalování techniky běhu

Procvičování skákání - výskok na nářadí do vzporu klečmo i dřepmo s rozběhem plynulé přeskokování překážek, seskok z vyšší roviny

Procvičování lezení, plazení - přitahováním soupaž po šikmé lavičce v lehu i na zádech, prolézání překážek o nestejně výšce a šířce

Procvičování házení, chytání - hod do dálky horním obloukem se správným postavením trupu a nohou, hod obouruč od prsou do dálky a určeným směrem hod obouruč od prsou – přihrávky ve dvojicích, chytat míč po odrazu od lavičky v sedu roznožném a ve stoji

Procvičování - kotoulu vpřed na zvýšené ploše, vyjadřování osminových dobou na tělo v různých postojích a polohách v pohybu, vyjádření pomlky zastavením pohybu současně s přerušením hud. doprovodu, krok poskočný dle vhodné hudby cval stranou.

- **Činnosti rozvíjející jemnou motoriku, koordinaci ruky, oka**

Mačkání, trhání, překládání, tvarování papíru, vystřihování, lepení, hry s konstruktivními stavebnicemi, „prstová“ říkadla, mozaiky, kreslení, malování, modelování, navlékání. Hry s přírodninami. Kresba jedn. obrázků – procv. držení tužky, přiměřený tlak na podložku.

Běžné činnosti – zapínání knoflíků, zipů, zavazování tkaniček, oblékání se, oblékání panenek

Grafomotorická cvičení – klubíčka, kruhy, vlnovka, napodobování symbolů, tvarů, čísel, písma, spojování bodů čarami, ...

Rozvíjet koordinaci zraku a ruky - vlnovka, ležatá osmička, smyčky, čáry, ovál, trojúhelníky, obtahování tečkované čáry.

- **Činnosti rozvíjející sebeobsluhu**

Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti – oblékání, osobní hygiena, stolování, úklid hraček, oblečení

- **Činnosti směřující k podpoře zdraví, bezpečí**

Činnosti, rozhovory směřující k ochraně zdraví, k pochopení důležitosti ochrany svého zdraví i zdraví ostatních, důležitost pobytu na čerstvém vzduchu, bezpečná manipulace s hračkami ve třídě, s dětským zahr. náradím, atd..

nám. hry – Na rodinu, Na lékaře, Na policii, Na dopravu,...

Prověřovat znalost zákl. pravidel bezpečnosti při chůzi na ulici, správná reakce na světelné signály vozovce, procv. znalosti dopr. značek pro chodce.

Vést děti k vytváření správného vztahu k péči o zdraví vlastní i ostatních - neohrožovat je.

Psychologická oblast

Jazyk a řeč

- **Činnosti rozvíjející výslovnost, gramatickou správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

Rozhovory při prohlížení a pozorování okolní přírody, obrázků, encyklopedií.

Hry, činnosti rozvíjející schopnost dítěte pojmenovat a popsat bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny, předměty, činnosti a jevy.

Individuální komunikace – zjišťování stavu výslovnosti, logopedická prevence

Podpora komunikace mezi dětmi, dětmi a dospělými.

Rytmizace říkadel, vyprávění pohádek, dramatizace.

Vyprávění víkendových a jiných příběhů na volné, ale i dané téma.

Rozvoj správného dýchání, procvičování mluvidel, artikulační cvičení.

Při těchto i dalších činnostech vedeme děti, aby aktivně používaly a rozšiřovaly si slovní zásobu v odpovídajícím významu. K aktivnímu používání všech druhů slov, zvyšujeme používání přídavných jmen. Poznávání a používání slov významově protikladných – antonym.

Rozvíjíme souvislé vyjadřování metodou popisu, reprodukce. Schopnost klást otázky a souvisle na ně odpovídat.

Rozkládáme slova na slabiky, rozlišujeme délku slov

Rozvíjíme přirozený zájem dětí hrát si se zvukovou stránkou slov – rýmování, hádanky, vtipy.

Sluchová cvičení – rozlišování výšky a intenzity tónů a zvuků, délku trvání tónů a zvuků, rozkládání slova na slabiky – zvukové i grafické znázornění počtu slabik.

-

Poznávací schopnosti

Vést děti k postupnému uvědomování si dnů v týdnu, rozdíl mezi všedním dnem, volnou sobotou, nedělí a svátkem

Znát název naší země, hl. města, poznat naši vlajku

Seznamovat děti s prvními jarními květinami a keři

Prověřit zda děti umějí poznat, pojmenovat a znát účel dopr. prostředků + výstražná znamení, zvuky

- **Činnosti rozvíjející vnímání**

Procvičujeme poznávání barev a jejich odstínů. Rozlišování tvarů, vlastností předmětů – hladkost, lesk a další specifické znaky. Rozvíjíme sluchové vnímání dětí - délka samohlásky ve slabice, počáteční slabiky, hlásky ve slovech. Rozlišujeme známé vůně a chutě, Hmatem rozlišujeme vlastnosti předmětů – strukturu, počet, tvar, velikost, apod.

- **Činnosti rozvíjející pozornost, soustředěnost, paměť**

Při četbě a vyprávění příběhů vedeme děti k tomu, aby si zapamatovaly děj, převyprávěly ho. Záměrně si zapamatovaly, slyšené i viděné – zvuky, květiny na procházce. Při hrách, činnostech udržely pozornost, soustředily se na danou činnost.

- **Činnosti rozvíjející tvořivost, vynalézavost, fantazii**

Při hrách a ostatních činnostech rozvíjení samostatnost, zručnosti, fantazie představivosti při vytváření staveb z písku nebo hlíny, hře s přírodninami, výtvarným materiálem, stavebnicemi. Experimentování.

Dramatizace, pohybové ztvárnění hudby, apod.

- **Činnosti rozvíjející rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování**

Při hrách a jiných činnostech ověřujeme, zda děti poznají své napsané jméno, vedeme je k tomu, aby si označovaly své výtvary a dle označení je nacházely. Napodobujeme základní geometrické tvary, číslice, písmena – na ploše – pracovní listy, v prostoru – přírodniny, stavebnice.

- **Činnosti rozvíjející časoprostorovou orientaci**

Při cvičení, hrách, činnostech vedeme děti k rozlišování vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru. K rozlišování a používání základních prostorových pojmů (např. dole nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, u vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů). Orientaci v řadě (např. první, poslední, uprostřed).

- **Činnosti rozvíjející porozumění základním matematickým, početním a číselným pojmům a operacím**

Pracovní listy, činnosti a hry, při kterých si děti osvojují schopnost uspořádat danou skupinu prvků na zákl. předem zvoleného pravidla a užívat termíny které se při uspořádání používají –první, poslední, před, za....., děj, čas, velikost. Určování polohy předmětu vzhledem k jiným ve skupině.

Poznávání a správné pojmenování tvaru, vyhledávání na různých předmětech.

Pochopení významu číslovky - číslovka označuje počet – pět prstů –pět kuliček.

- **Činnosti rozvíjející schopnost řešit problémy, učit se**

Při hrách i dalších aktivitách vedeme děti k pochopení jednotlivých souvislostí, nacházely společné a rozdílné znaky (předměty ze dřeva, ovoce, dopravní prostředky, apod.), řešily jednoduché labyrinty a rébusy, hádanky.

Sebepojetí, city, vůle

- **Činnosti rozvíjející sebeuvědomění a sebeuplatnění, sebeovládání a přizpůsobivost, vůli, vytrvalost, city a jejich projevy**

Při hrách i dalších aktivitách vedeme děti, aby se zapojovaly do činností, komunikovaly s dětmi i dospělými, uměly se rozhodnout, co chtějí dělat, co dělat nechtějí. Přijaly roli ve hře, nebály se požádat o pomoc a radu. Přiměřeně reagovaly ve známých situacích, uměly se zklidnit, ovládly se, potlačily projev agrese. Motivací navozujeme schopnost setrvat přiměřeně dlouho u jedné činnosti. Rozvíjíme schopnost přiměřeně vyjadřovat vlastní potřeby, přání a požadavky.

Sociální oblast

- **Činnosti rozvíjející komunikaci s dospělým, komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech, činnosti rozvíjející sociabilitu**

Při hrách i dalších aktivitách podněcujeme děti k navozování kontaktů se staršími dětmi. Posilujeme radost dětí ze styku s ostatními. Vedeme je k aktivní účasti a spolupráci při přípravě a realizaci oslav, tradic - prožití radostné atmosféry. Rozvíjíme u dětí lásku k rodičům, domovu, vztah k místu bydliště, podporujeme dětská přátelství.

Sociokulturní oblast

- **Činnosti rozvíjející schopnost dítěte respektovat společná pravidla a návyky, podporující zařazení dítěte do třídy, do skupiny**

Při hrách i dalších aktivitách vedeme děti k tomu, aby požádaly o pomoc při náročnějším úkonu, nestyděly se. Navozovaly kontakty se staršími dětmi i známými dospělými v MŠ. Podporujeme zájem dětí zapojit se do společné činnosti. Vedeme děti k rozlišování nežádoucích způsobů chování. Učíme je vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování.

- **Činnosti přibližující dítěti kulturu a umění**

Četba a vyprávění pohádek, příběhů, dramatizace pohádek, návštěvy divadelních, hudebních představení, galerie, účast ve výtvarných akcích, hry s písničkou – hudební hádanky, zpěv lidových i umělých písní, seznamování a hra s hudebními nástroji, hudebně pohybové hry, kreslení, malování,...

Enviromentální oblast

- **Činnosti rozvíjející poznatky, sociální informovanost, vztah k životnímu prostředí, činnosti podporující adaptabilitu ke změnám**

Rozvíjíme zájem dětí o pracovní činnosti spojené s ošetřováním rostlin. Pozorujeme s dětmi potok, řeku, přehradu a život v nich a kolem nich – upozorňovat na možná nebezpečí. Rozvíjíme poznatky o vlivu deště na přírodu, potřebě zajištění dalších podmínek, které rostliny potřebují k růstu (vodu, světlo, teplo, vzduch). Připravujeme jednoduché pokusy – rychlení rostlin, apod.

Očekávané výstupy – kompetence:

- stát zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly, zvládat překážky, zvládat různé druhy lezení, pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku), zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými nástroji (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem, textilem, modelovací hmotou)
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce mít základní poznatky o zásadách zdravého životního stylu
- projevovat zdravý odstup vůči cizím osobám, předat vzkaz
- chápat jednoduché hádanky a vtipy, poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu, rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus, sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožitá (např. vyprávět zážitky z výletu), viděná (např. vyjmenovat květiny viděná na procházce), slyšená (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
- pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus,
- zacházet s materiály, barvami, objevovat možný význam ilustrací, soch, obrazů poznat napsané své jméno, pokusit se podepsat svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru (moci při tom chybovat)
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, u vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
- nechat se získat pro záměrné učení, odlišit hru od systematické povinnosti (např. práce)
- zapojovat se do činností, komunikovat s dětmi i dospělými, reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu, respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu). Všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu.

IX. integrovaný blok: **Jarní příroda kolem nás:**

(Máme rádi zvířata – jaro, Co tu všude roste kvítí)

Cíl, záměr pedagoga:

Cílem a záměrem je rozvoj poznatků o místě a prostředí, ve kterém dítě žije. Rozvíjet u dětí schopnost záměrně pozorovat, všimnout si změn v přírodě a okolí. Využívat všech smyslů. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání. Rozvoj interaktivních komunikativních dovedností. Péče o přírodu - rozvoj povědomí o vlastní souáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.

Vzdělávací nabídka:

- **Rozhovory v kruhu na dané téma:**

Volně žijící, domácí a hospodářská zvířata, Květiny, příroda, ochrana životního prostředí, atd.

Biologická oblast

- **Činnosti podporující fyzický rozvoj, pohybovou koordinaci:**

Preventivní zdravotní cvičení, pohybové aktivity, pohybové hry, relaxační chvílky. Procvičování chůze - chůze po pohyblivé rovině s dopomocí, plynulý přechod od chůze k běhu a naopak, střídat chůzi a běh s vyjádřením změn melodie a dynamiky se zapojením paží

Procvičování běhu - zdokonalovat techniku běhu, procvičovat provedení zátočky

během běhu s obměnami za hud. doprovodu – jednotlivě i ve dvojicích

Procvičování skákání - skok do dálky s rozběhem, odrazem jedné nohy

skákat přes kmitající gumu, lano, výskoky na náradí s obměnami

Procvičování chůze lezení, plazení -v podporu dřepmo po šikmé lavičce oběma směry, v podporu zadu s předmětem na břiše

Procvičování chůze házení, chytání - chytat míč po odrazu od lavičky v sedu

roznožném a ve stoji, hod na cíl s obměnami, chytat koulejší se míč z různě šikmé plochy, házení, chytání ve dvojicích obouruč se správným držením míče

házení, chytání ve dvojicích jednoruč se správným držením míče

Procvičování samostatného zdolávání překážek různ. způsoby, výstup a sestup na

přím. náradí se střídavým uchopováním rukama a střídnož, kotoul vpřed pod

překážkou, pohotovou reakci při startu z různých poloh, stoj střížný, výponem obrat

do stoje spatného nebo střížného, převaly s obměnami – při lehu vzad skrčit

přednožmo, ruce objímají kolena, při lehu vpředu napnout nohy a vzpažit, kotoul

vpřed s lehkým předmětem mezi kotníky, koleny

- **Činnosti rozvíjející jemnou motoriku, koordinaci ruky, oka**

Mačkání, trhání, překládání papíru, vystřihování, lepení, hry s konstruktivními stavebnicemi, „prstová“ říkadla, mozaiky, kreslení, malování, modelování, navlékání. Hry s přírodninami. Kresba jedn. obrázků – procv. držení tužky, přiměřený tlak na podložku.

Běžné činnosti – zapínání knoflíků, zipů, zavazování tkaniček, oblékání se, oblékání panenek.

Grafomotorická cvičení – klubička, kruhy, vlnovka, napodobování symbolů, tvarů, čísel, písma, spojování bodů čarami.

Rozvíjet koordinaci zraku a ruky – pohyb vycházející z dlaně a prstů: vlnovka, ležatá osmička, smyčky, obtahování tečkované čáry, vybarvování tvarů určitou barvou. Tvorba reliéfu přidáváním a ubíráním hmoty.

Upevňování schopnosti dětí skládat papír dle slovní instrukce.

- **Činnosti rozvíjející sebeobsluhu**

Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti – oblékání, osobní hygiena, stolování, úklid hraček, oblečení

- **Činnosti směřující k podpoře zdraví, bezpečí**

Činnosti, rozhovory směřující k ochraně zdraví, k pochopení důležitosti ochrany svého zdraví i zdraví ostatních, důležitost pobytu na čerstvém vzduchu, bezpečná manipulace s hračkami ve třídě, s dětským zahr. náradím, atd..

nám. hry – Na rodinu, Na lékaře, Na policii, Na dopravu,...

Prověřovat znalost zákl. pravidel bezpečnosti při chůzi na ulici, správná reakce na světelné signály vozovce, procv. znalosti dopr. značek pro chodce.

Vést děti k vytváření správného vztahu k péči o zdraví vlastní i ostatních - neohrožovat je.

Psychologická oblast

Jazyk a řeč

- **Činnosti rozvíjející výslovnost, gramatickou správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

Rozhovory při prohlížení rodinných fotografií, obrázků, encyklopedií, pozorování přírody, okolí, ...

Hry, činnosti rozvíjející schopnost dítěte pojmenovat bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny, předměty, činnosti a jevy.

Individuální komunikace – zjišťování stavu výslovnosti

Podpora komunikace mezi dětmi, dětmi a dospělými.

Rytmizace říkadel, vyprávění pohádek, dramatizace.

Vyprávění příběhů.

Rozvoj správného dýchání, procvičování mluvidel, artikulační cvičení.

Pomocí konkrétních obrázků, hádanek řešení problému- (did. hra Na co myslím)

Poznávací schopnosti

- **Činnosti rozvíjející vnímání**

Poznávání a rozlišování chutí a vůní – ochutnávky ovoce a zeleniny a jiných potravin, různé vůně. Poznávání a rozlišování zvuků, tónů, jejich délky, síly, výšky, počtu, kdo a co je vydává. Poslech hudby, vyjádření gesty, pohybem

Hry rozvíjející zrakové vnímání – vyhledávání předmětů dle jejich vlastností – barva, tvar, velikost. Sluchové hry, hláska na začátku i konci slova.

- **Činnosti rozvíjející pozornost, soustředěnost, paměť**

Opakování slov a krátkých vět, říkanek, básniček, zapamatování krátkých příběhů.

Soustředěný poslech pohádky, hudební skladby, sledování divadelního představení

Hry a cvičení.

- **Činnosti rozvíjející tvořivost, vynalézavost, fantazii**

Činnosti, hry, aktivity, při kterých děti určují místo kam patří předměty podle daného tvaru – tantagramy, obrázkové mozaiky, puzzle. Sestavují složitější útvary podle skutečné předlohy i dle vlastní fantazie. Vyjadřují své fantazijní představy –pohybem, výtvarným projevem,...

Vyprávějí příběh, pohádku s podle obrázků, s dopomocí otázek.

- **Činnosti rozvíjející rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování**

Obrázkové čtení. Činnosti, aktivity a hry, při kterých si děti osvojují schopnost rozpoznat některé grafické znaky, písmena.

- **Činnosti rozvíjející časoprostorovou orientaci**

Při hrách, cvičení a dalších činnostech procvičujeme rozlišování a používání - vpravo, vlevo na vlastním těle, v prostoru. Základní prostorové pojmy –(např. dole nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, u vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů).

- **Činnosti rozvíjející porozumění základním matematickým, početním a číselným pojmům a operacím**

Při hrách i dalších aktivitách vedeme děti k pochopení jednotlivých souvislostí, nacházely společné a rozdílné znaky (předměty ze dřeva, ovoce, dopravní prostředky, apod.), řešily jednoduché labyrinty a rébusy, hádanky. Sestavování číselné řady, činnosti při kterých děti sestavují složitější útvary podle předlohy, obrázků i vlastní fantazie, znázorňují polohu předmětů i vzájemnou porovnávají a řadí vhodné předměty podle délky, šířky, výšky, určují vlastnosti předmětů a porovnávají je –barva, tvar, velikost. Používají kvantifikátory – jeden, všechny, žádný, každý, některý. Pomocí přiřazování určují více, méně, stejně prvků. Odhadují počet předmětů pomocí zrakového vnímání.

- **Činnosti rozvíjející schopnost řešit problémy, učit se**

Při hrách i dalších aktivitách vedeme děti k pochopení jednotlivých souvislostí, nacházely společné a rozdílné znaky (předměty ze dřeva, ovoce, dopravní prostředky, apod.), řešily jednoduché labyrinty a rébusy, hádanky.

Vyhledávání obrázků v knížkách, encyklopediích.

Navozování problému – nedokončený příběh - hledání možných řešení.

Podporování a rozvíjení nápadů dětí při hrách s přírodninami, při stavbě z kostek i jiných konstruktivních činnostech podporujeme děti v tom, aby přemýšlely nahlas – jak postupují, ..., Experimentování.

Sebepojetí, city, vůle

- **Činnosti rozvíjející sebeuvědomění a sebeuplatnění, sebeovládání a přizpůsobivost, vůli, vytrvalost, city a jejich projevy**

Při hrách a ostatních aktivitách vedeme děti k přizpůsobení se režimu dne v mateřské škole, k počátkům uvědomělejšího přístupu k plnění drobných úkolů a ke schopnosti přiměřeně reagovat na slovní pokyn a realizovat jej v činnosti.

Sociální oblast

- **Činnosti rozvíjející komunikaci s dospělým, komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech, činnosti rozvíjející sociabilitu**

Komunikace s dospělým – vyřizování vzkazů.

Při různých aktivitách vedeme děti k tomu, aby se nebály požádat o pomoc, o radu, vyhledávaly si kamaráda pro hru, respektovaly potřeby jiného dítěte, dělily se o hračky, počkaly při činnosti až na ně dojde řada.

Sociokulturní oblast

- **Činnosti rozvíjející schopnost dítěte respektovat společná pravidla a návyky, podporující zařazení dítěte do třídy, do skupiny**

Při aktivitách prohlubujeme schopnost řídit se příkazem, zákazem, dodržování společných pravidel.

Posilujeme sebevědomí a jistotu dítěte v chování a jednání ve skupině.

Vedeme děti k předcházení konfliktům dorozuměním a domluvou, předcházení konfliktům, k přiměřené pomoci dospělým. Rozvíjíme u dětí přiměřené sebevědomí.

- **Činnosti přibližující dítěti kulturu a umění**

Četba a vyprávění pohádek, příběhů, dramatizace pohádek, návštěvy divadelních, hudebních představení, galerie, účast ve výtvarných akcích, hry s písničkou – hudební hádanky, zpěv lidových i umělých písní, seznamování a hra s hudebními nástroji, hudebně pohybové hry, kreslení, malování,...

Enviromentální oblast

- **Činnosti rozvíjející poznatky, sociální informovanost, vztah k životnímu prostředí, činnosti podporující adaptabilitu ke změnám**

Během vycházek a pobytu venku na základě přímého pozorování, prožitku přibližujeme dětem poznatky o odehrávajících se dějích, jevech, situacích. Vedeme je k uvědomění, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, každý může ochraňovat životní prostředí. Rozvíjíme zájem dětí o pracovní činnosti spojené s ošetřováním rostlin. Rozšiřujeme poznatky o změnách v jarní přírodě. Poznáváme a pozorujeme ovocné stromy, rozlišujeme listnaté a jehličnaté, pojmenováváme.

Seznamujeme, rozšiřujeme poznatky dětí - domácí, hospodářská, volně žijící a exotická zvířata.

Pozorujeme počasí, učíme se jej slovně vyjádřit.

Postupně rozšiřujeme okruh představ a zákl. poznatků o širším okolí.

Upozorňujeme děti na potřebu ochrany přírody, vytváříme povědomí o kulturních a přírodních hodnotách. Pozorujeme dopravní ruch, poznáváme a pojmenováváme dopravní prostředky, značení.

Očekávané výstupy – kompetence:

- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu, běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze, být pohybově aktivní po delší dobu
- kreslit, malovat, modelovat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů, zacházet s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, smrkat)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout, knoflíky, zipy, zavázat tkaničky

- znát a dodržovat základní pravidla chování na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- mít povědomí, jak se nebezpečí vyhnout (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- vyslovovat a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu, znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte
- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma), sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení)
- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, atd.)
- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník (nemuset je však pojmenovat)
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl, samostatně se rozhodnout v některých činnostech,
- nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout - bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, šidit, posmívat, ohradit se proti tomu)
- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění, všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, zajímavá stavba atd.)
- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat
- mít povědomí o tom, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje

LÉTO

X. integrovaný blok: Vidím, slyším, cítím:

(Dívám se a vidím, Poslouchám a slyším, Pohlad', přivoň, ochutnej, Letní příroda, Oslavy svátku dětí, Rozloučení se školáky, Výlety, Loučení se školkou)

Cíl, záměr pedagoga:

Cílem a záměrem tohoto bloku je rozvoj a užívání všech smyslů, fyzické i psychické zdatnosti, rozšiřování poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich přínosu pro zdraví, bezpečnosti. Vytváření zdravých životních postojů a návyků. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, rozvoj kooperativních dovedností. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny. Přibližovat dětem návaznost kvalitního stavu životního prostředí na životní podmínky, rozvíjení znalostí o ekosystémech (les, louka, rybník apod.).

Vzdělávací nabídka:

- **Rozhovory v kruhu na dané téma:**

Děti celého světa, Co všechno umí naše tělo, Těšíme se do školy, léto u vody, atd.

Biologická oblast

- **Činnosti podporující fyzický rozvoj, pohybovou koordinaci:**

Preventivní zdravotní cvičení, pohybové aktivity, pohybové hry, relaxační chvílky. Procvičujeme chůzi - s orientací v prostoru mezi překážkami a změnou délky kroku, provádět sportovní chůzi v rámci výletů se spontánními odpočinkovými činnostmi překračováním překážek ve dvojicích, trojicích, řadách, sportovní chůzi v přírodním terénu, plynulou chůzi se správným držením těla a pohyby paží v pravidelném tempu kroku, po schodech oběma směry plynule samostatně i ve dvojicích, chůze po pohyblivé rovině s dopomocí, plynulý přechod od chůze k běhu a naopak střídat chůzi a běh s vyjádřením změn melodie a dynamiky se zapojením paží Procvičujeme běh - zdokonalovat techniku běhu, běh v přírodním terénu střídaný s chůzí, v zástupech, kruhu volném i vázaném, rychlý start ze stoje na výraz. signál pohotovou reakci ne změnu tempa při tanečním běhu, procvičovat provedení zátočky během běhu s obměnami za hud. doprovodu – jednotlivě i ve dvojicích Procvičujeme skákání - přes švihadla, zdokonalujeme skok do dálky z místa i s rozběhem, odrazem jedné nohy, poskoky jednož a do stoje rozkročného skok do výšky přes gumu s obměnami, výskok na přiměřené nářadí z místa do vzporu klečmo, výskok na nářadí do vzporu klečmo i dřepmo s rozběhem plynulé přeskokování překážek, seskok z vyšší roviny, skákat přes kmitající gumu, lano, výskoky na nářadí s obměnami.

Procvičujeme lezení, plazení -správné provedení lezení v podporu dřepmo vzad, stranou po třech, plazení po břiše i na zádech pod nízkou překážkou, přitahováním soupaž po šikmé lavičce v lehu i na zádech, prolézat překážky o nestejně výšce a šířce, v podporu dřepmo po šikmé lavičce oběma směry v podporu zadu s předmětem na břiše.

Procvičujeme házení, chytání -koulení míče daným směrem v pohybu – při chůzi, běhu, lezení, házení a chytání míče po odrazu od země, hod obouruč ze vzpažení do

dálky a určeným směrem, vyhazování míče do výšky obměnami, hod do dálky horním obloukem se správným postavením trupu a nohou, hod obouruč od prsou do dálky a určeným směrem, hod obouruč od prsou – přihrávky ve dvojicích, chytat míč po odrazu od lavičky v sedu roznožném a ve stoji, hod na cíl s obměnami, chytání koulejícího se míče z různě šikmé plochy, házení, chytání ve dvojicích obouruč se správným držením míče, házení, chytání ve dvojicích jednoruč se správným držením míče.

Procvičujeme výstup a sestup na přim. náradí se střídavým uchopováním rukama a střídnonož, skluz ze šikmé plochy s obměnami, plynulé vylézání a samostatné slézání přiměřeného náradí, váhu předklonmo ve dvojicích v postavení čelně i vedle sebe, kotoul vpřed opakovaně plynule za sebou, kotoul vpřed na zvýšené ploše vyjadřování osminových dob hrou na tělo v různých postojích a polohách v pohybu vyjádření pomlky zastavením pohybu současně s přerušením hud. doprovodu krok poskočný dle vhodné hudby, cval stranou, samostatné zdolávání překážek různými způsoby, kotoul vpřed pod překážkou, pohotovou reakci při startu z různých poloh, stoj střížný, výponem obrát do stoje spatného nebo střížného, převaly s obměnami – při lehu vzad skrčit přednožmo, ruce objímají kolena, při lehu vpředu napnout nohy a vzpažit, kotoul vpřed s lehkým předmětem mezi kotníky, koleny.

- **Činnosti rozvíjející jemnou motoriku, koordinaci ruky, oka**

Mačkání, trhání, překládání papíru, vystřihování, lepení, hry s konstruktivními stavebnicemi, „prstová“ říkadla, mozaiky, kreslení, malování, modelování, navlékání. Hry s přírodninami. Kresba jedn. obrázků – procv. držení tužky, přiměřený tlak na podložku, ...

Běžné činnosti – zapínání knoflíků, zipů, zavazování tkaniček, oblékání se, oblékání panenek

Grafomotorická cvičení – klubíčka, kruhy, vlnovka, napodobování symbolů, tvarů, čísel, písma, spojování bodů čarami, vybarvování obrazců.

- **Činnosti rozvíjející sebeobsluhu**

Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti – oblékání, osobní hygiena, stolování, úklid hraček, oblečení.

- **Činnosti směřující k podpoře zdraví, bezpečí**

Činnosti, rozhovory směřující k ochraně zdraví, k pochopení důležitosti ochrany svého zdraví i zdraví ostatních, důležitost pobytu na čerstvém vzduchu, bezpečná manipulace s hračkami ve třídě, s dětským zahr. náradím, atd.

nám. hry – Na rodinu, Na lékaře, Na policii, Na dopravu, apod.

Prověřovat znalost zákl. pravidel bezpečnosti při chůzi na ulici, správná reakce na světelné signály vozovce, procv. znalosti dopr. značek.

Psychologická oblast

Jazyk a řeč

- **Činnosti rozvíjející výslovnost, gramatickou správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

Rozhovory při prohlížení a pozorování okolní přírody, zahrádek, luk, polí, lesů, obrázků, encyklopedií.

Hry, činnosti rozvíjející schopnost dítěte pojmenovat bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny, předměty, činnosti a jevy.

Individuální komunikace – zjišťování stavu výslovnosti, logopedická prevence

Podpora komunikace mezi dětmi, dětmi a dospělými.
Rytmizace říkadél, vyprávění pohádek, dramatizace
Rozv. správného dýchání, procv. mluvidel, artikulační cvičení.

Poznávací schopnosti

- **Činnosti rozvíjející vnímání**

Poznávání a rozlišování chutí a vůní – ochutnávky ovoce a zeleniny a jiných potravin, různé vůně. Poznávání a rozlišování zvuků, tónů, jejich délky, síly, výšky, počtu, kdo a co je vydává. Poslech hudby, vyjádření gesty, pohybem
Hry rozvíjející zrakové vnímání – vyhledávání předmětů dle jejich vlastností – barva, tvar, velikost. Sluchové hry, hláska na začátku, konci slova.

- **Činnosti rozvíjející pozornost, soustředěnost, paměť**

Soustředěný poslech pohádky, hudební skladby, sledování divadelního představení.
Hry a cvičení - Byl sem na procházce a viděl jsem ... (každé dítě má určeno co bude představovat – jakmile uslyší slovo, které jim náleží, přiběhnou k učitelce), atd.
Hádání pohádek, hledání chyby (dvakrát vyprávěný či čtený příběh, apod., Na kámen (na daný signál, všechny děti zkamení), atd.
Zapamatování si různých zvuků, melodií, jednoduchých tanečních kroků, krátkého rytmického celku, příběhu, říkadla, básně. Sledování předem dané cesty – v prostoru, rovině, v přírodě.

- **Činnosti rozvíjející tvořivost, vynalézavost, fantazii**

Činnosti, hry, aktivity, při kterých děti určují místo kam patří předměty podle daného tvaru – tantagramy, obrázkové mozaiky, puzzle. Sestavují složitější útvary podle skutečné předlohy i dle vlastní fantazie – obrázky, stavebnice, přírodniny. Vyjadřují své fantazijní představy – pohybem, výtvarným projevem.
Vyprávějí příběh, pohádku s podle obrázků, s dopomocí otázek. Dramatizace, pantomima. Rozhovory – Co by se stalo kdyby, Nedokončený příběh, atd.

Činnosti rozvíjející rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

Obrázkové čtení. Činnosti, aktivity a hry, při kterých si děti osvojují a procvičují schopnost rozpoznat některé grafické znaky, písmena.

Rozeznávají svoji značku, své předepsané jméno, svůj výkres, výtvarnou práci.

Nám. hra - Na dopravu – značky,

Procvičování číslic – PH „Na molekuly“

Vystřihování geometrických tvarů – sestavování - koláž dopravní prostředek, dům, apod.

- **Činnosti rozvíjející časoprostorovou orientaci**

Rozhovory, cvičení, hry, při kterých si děti upevňují znalost dnů v týdnu, rozdíl mezi všedním dnem, volnou sobotou, nedělí a svátkem, charakterizují různá časová období.

Rozlišují vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru, používají základní prostorové pojmy (např. dole nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, u vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat.

Orientují se v řadě (např. první, poslední, uprostřed).

- **Činnosti rozvíjející porozumění základním matematickým, početním a číselným pojmům a operacím**

Cvičení, hry, aktivity při kterých děti rozeznávají geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník . Používají základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, stejný), pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký). Porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztrídít knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti).

Orientují se v číselné řadě 1 – 6, vyjmenují ji, porovnají, že 5 je více než 4,

- posuzují početnost dvou souborů a určují počet do 6.

Spojují jednoduché souvislosti, nachází znaky společné a rozdílné, porovnávají, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva, vybrat ovoce atd.), řeší jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky.

- **Činnosti rozvíjející schopnost řešit problémy, učit se**

Cvičení, hry, aktivity, při kterých děti vyjadřují svoje jednoduché „nápady“, experimentují. Samostatně se rozhodují v některých činnostech, postupují podle pokynů a instrukcí, vymýšlejí alternativní řešení, hovoří o nich.

Vyhledávají informace v knihách, encyklopediích.

Experimentují. Odlišují hru od systematické práce.

Sebepojetí, city, vůle

- **Činnosti rozvíjející sebeuvědomění a sebeuplatnění, sebeovládání a přizpůsobivost, vůli, vytrvalost, city a jejich projevy**

Při hrách i dalších aktivitách vedeme děti, aby se zapojovaly do činností, komunikovaly s dětmi i dospělými, uměly se rozhodnout, co chtějí dělat, co dělat nechtějí. Přijaly roli ve hře, nebály se požádat o pomoc a radu.

Přiměřeně reagovaly ve známých situacích, uměly se zklidnit, ovládly se, potlačily projev agrese. Motivací navozujeme schopnost setrvat přiměřeně dlouho u jedné činnosti. Rozvíjíme schopnost přiměřeně vyjadřovat vlastní potřeby, přání a požadavky.

Sociální oblast

- **Činnosti rozvíjející komunikaci s dospělým, komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech, činnosti rozvíjející sociabilitu**

Navazování kontaktů s dospělým i dětmi – podpora komunikace, pomoc, rada podpora.

Aktivní komunikace – naslouchání druhému, vyprávění, rozhovory.

Spolupráce při hrách – domlouvání, hledání společného řešení problémů, vyjednávání, hledání kompromisů. Uvědomování si svých práv i práv druhého dítěte. Při všech činnostech vedeme děti k tomu, aby měly možnost obhájit své potřeby, postoj. Vedeme děti k tomu, aby si všímaly potřeb druhých, dělily se. Aby chápaly právo každého být takový jaký je, se svými odlišnostmi. Pomáhaly mladším, slabším dětem, chránily je. Bránily projevům násilí na sobě i jiných dětí.

Sociokulturní oblast

- **Činnosti rozvíjející schopnost dítěte respektovat společenská pravidla a návyky, podporující zařazení dítěte do třídy, skupiny**

Při komunikaci vedeme děti k tomu, aby uměly pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci. Dodržovaly dohodnutá a pochopená pravidla. Dodržovaly pravidla her i jiných činností. Zacházely šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi. Rozlišovaly společensky nežádoucí chování.

Pochopili, že každý je něčím důležitý a má svoji roli – v rodině, v životě. Pochopily odlišnost pravidel různých společenských skupin – školka, rodina – potřeby přizpůsobovat se. Navozování kontaktu, vytváření kamarádských vztahů. Podporování projevů ohleduplnosti a zdvořilosti.

- **Činnosti přibližující dítěti kulturu a umění**

Četba a vyprávění pohádek, příběhů, dramatizace pohádek, návštěvy divadelních, hudebních představení, galerie, účast ve výtvarných akcích, hry s písničkou – hudební hádanky, zpěv lidových i umělých písní, seznamování a hra s hudebními nástroji, hudebně pohybové hry, kreslení, malování. Vyjadřování a zhodnocování prožitků verbálně i jinými způsoby. Zobrazování objektů různými výtvarnými prostředky.

Enviromentální oblast

- **Činnosti rozvíjející poznatky, sociální informovanost, vztah k životnímu prostředí, činnosti podporující adaptabilitu ke změnám**

Během rozhovorů, vycházek a pobytu venku na základě přímého pozorování, prožitku přibližujeme dětem poznatky o odehrávajících se dějích, jevech, situacích. Charakterizujeme letní období 2-3 typickými znaky a rozlišujeme hl. znaky jednotlivých období. Procvičujeme a upevňujeme správné pojmenovávání časových období a pojmů.

Pozorujeme odkvétající stromy, růst plodů. Učíme se pojmenovat luční květiny. Prověřujeme, zda děti poznají podle vzhledu, chuti a vůně některou zeleninu a ovoce, poznají rozdíl a umějí je pojmenovat.

Pozorovat s dětmi potok, přehradu a život kolem nich – upozorňujeme na možná nebezpečí.

Připravujeme s dětmi oslavy jejich svátku, loučení se školáky a přibližujeme jim význam.

Seznamovat děti s různými významnými místy naší země.

Poznáváme a pojmenováváme, pozorujeme hmyz.

Prověřujeme, zda děti znají nebezpečí ohně a dokážou pojmenovat některé přírodní jevy duha, blesk.

Prohlubujeme znalosti dětí o zákl. pravidlech bezpečnosti na vozovce, a zda znají dopr. značky pro chodce.

Rozvíjíme schopnost dětí pozorovat počasí, slovně vyjádřit. Rozšiřujeme okruh představ a základních poznatků o širším okolí

Upozorňujeme děti na potřebu ochrany přírody, vytváříme povědomí o kulturních a přírodních hodnotách. Vytváříme povědomí o kulturních a přírodních hodnotách

Očekávané výstupy – kompetence:

- Zachovávat správné držení těla, zvládat základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci, koordinovat lokomoci, napodobit pohyb, ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem, ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku.
- zvládat sebeobsuhu, uplatňovat hygienické a zdravotní návyky.
- umět pojmenovat části těla některé orgány, rozlišovat co tělu prospívá a co mu škodí, chránit zdraví, být obezřetný při styku s cizími lidmi
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči, vyjadřovat se samostatně, formulovat věty, otázky, odpovědi, porozumět slyšenému, sledovat, vyprávět příběh, pohádku
- vnímat a rozlišovat pomoci smyslů, využívat je
- vyhledávat a odhalovat podstatné informace pojmenovávat charakteristické znaky
- záměrně se soustředit a udržet pozornost, vyvinout volní úsilí, dokončit činnost
- naučit se nazpaměť krátké texty
- vyjadřovat svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech – konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových i dramatických
- rozlišovat některé obrazné symboly, porozumět jejich významu a funkci
- chápat prostorové a elementární časové pojmy
- orientovat se v prostoru, rovině, částečně v čase
- chápat základní číselné a matematické pojmy, souvislosti
- přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- řešit problémy, úkoly, situace, hledat a nacházet řešení
- projevovat zájem o dění kolem sebe, chápat pozitivně možnost naučit se něčemu novému, radovat se z poznávání a zvládnutých činností
- umět se odloučit od svých rodičů i blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- umět říci ne, vyjadřovat svůj souhlas, podílet se na organizaci hry, činnosti
- ovládat svoje city přiměřeně situaci, přijímat pozitivní ocenění i případný neúspěch, učit se sebehodnocení, umět přijmout i negativní hodnocení, být schopné se z něj poučit
- vyvinout volní úsilí, soustředit se, posilovat slabé stránky
- prožívat a projevovat se dětským způsobem, těšit se z příjemných zážitků, přírodních i kulturních krás, umění, zachytit a vyjádřit prožitky
- navozovat kontakty s dospělým, přirozeně komunikovat s druhým dítětem, spolupracovat
- uvědomovali svá práva i práva druhých, respektovat druhé, odmítnout nepříjemnou komunikaci, chápat odlišnosti
- uplatňovat návyky společenského chování, společenská pravidla, odmítat společensky nežádoucí chování
- pochopit, že každý má ve společenství svoji roli, podle které je potřeba se chovat
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- vyjadřovat se prostřednictvím výtvarných, hudebních a hudebně pohybových činností
- orientovat se bezpečně v okolním prostředí, osvojit si poznatky o blízkém prostředí

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí a jeho dění
- vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a krásný
- všímat si změn a dění, chápat jejich nutnost a přirozenost pro další vývoj, přizpůsobovat se jim
- rozlišovat aktivity, které mohou prostředí pomáhat a které je mohou poškozovat, mít povědomí o významu zdravého životního prostředí, pomáhat o něj pečovat a chránit ho

7) EVALUACE

Cílem evaluace (včetně hodnocení) je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy.

Pravidla:

- hodnotíme ve vztahu k dítěti kvalitu individuálního rozvoje a učení,
- hodnotíme ve vztahu k pedagogům hodnocení kvality jejich práce,
- hodnotíme ve vztahu k sobě sebehodnocení kvality pedagogické práce (pedagogové), řídicí práce
- hodnotíme průběžně, neustále, vyhodnocujeme dle potřeby,
- evaluujeme sledujeme, zaznamenáváme a vyhodnocujeme veškerou činnost školy, všechny záměry, cíle ŠVP i TVP, dílčí programy, projekty včetně postupů, forem a metod, kterými škola plánované cíle naplňuje,
- evaluujeme průběžně vždy, když chceme zjistit, jak se cíle daří naplňovat kritéria pro hodnocení si v rámci třídy pedagogové odvozují z RVP sami

Hodnocení a evaluace pedagogů:

Pedagog nehodnotí, jestli všechny děti všechno zvládly, ale hodnotí především svoji práci, zvolené metody, formy, prostředky s ohledem na reakci dětí, na to, jestli děti zvolenými činnostmi zaujal, jestli pro ně byla činnost přínosem apod. Následně na to evaluuje celý vzdělávací proces své třídy (porovnává TVP s ŠVP) vzhledem ke stanoveným cílům daným ŠVP.

Velmi důležité je také individuální hodnocení dětí.

Individuální hodnocení = pedagogická diagnostika musí vždy respektovat možnosti dítěte (zdravotní stav, rodinné prostředí apod.). Nejde zde tolik o to, aby učitelky hodnotily a srovnávaly dítě s "normou", ale o to, aby zmapovaly, co dítěti jde, v čem je úspěšné, popř. odhalily talent, ale především aby zjistily, co činí dítěti problémy, kde "vázne", v čem jsou nedostatky a z toho všeho pak vyvodily důsledky pro svoji práci s tím konkrétním dítětem. Individuální hodnocení dítěte musí vždy vycházet ze znalosti výchozího vývojového stupně dítěte a vzhledem k tomuto stupni pak má být také hodnocen pokrok dítěte. Průběžně (vždy dle potřeby dítěte) se zaznamenává každý osobní pokrok dítěte vzhledem k výchozímu stavu. Záznam může mít různou podobu i různý rozsah. Důležitá je především účelnost. Proto by měly být tyto záznamy pracovním dokumentem, který se stále doplňuje, mění. Je to důvěrný dokument, který slouží pedagogům k optimalizaci rozvoje dítěte a jako podklad pro informace rodičům.

Metody hodnocení a evaluace, které může předškolní pedagog uplatnit:

- pozorování, opakované pozorování,
- rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s ostatními odborníky,
- diskuse,
- rozbor herních aktivit dítěte,
- rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her a testů),
- rozbor jazykových projevů (úroveň komunikace),
- rozbor, analýza prací - výtvorů dítěte (např. kresby, pracovních výrobků apod.),
- rozbor osobní dokumentace dítěte,

- anamnézy (rodinná i osobní),
- sociometrické metody (rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení dítěte ve skupině apod.),
- analýza vlastní pedagogické aktivity.

Hodnocení a evaluace ředitelkou školy:

Ředitelka hodnotí svoji pedagogickou i řídicí práci, hodnotí také jako ostatní pedagogové individuální pokroky jednotlivých dětí, kontroluje a hodnotí práci pedagogů (zejména při hospitacích) a provozních zaměstnanců a evaluuje vzdělávací proces celé mateřské školy.

O všech těchto činnostech vede záznamy, které mohou mít opět jakoukoliv podobu - záznamy o hospitaci, sešity kontrol apod.

Získaná data porovnává se stanovenými záměry a na jejich základě zpracovává evaluační zprávu. Závěrečné hodnocení a evaluace mateřské školy je většinou realizována formou výroční zprávy školy.

Ze závěrů vyvozuje důsledky vedoucí k optimalizaci a zkvalitňování školy, což může být např. úprava programu, projektu, přehodnocení cílů, organizace, metod, forem, vzdělávání dětí, podmínek personálních i věcných apod.

Každé hodnocení musí mít nějaký cíl a musí se také opírat o předem vytvořená kritéria, která si ředitelka školy zpracovává na základě RVP. K tomu, aby mohla evaluační činnost provádět, potřebuje také konkrétní prostředky, kterými bude postupně tento proces naplňovat.

Prostředky evaluace:

- průběžné vyhodnocování zpracování TVP a jejich funkčnosti, porovnávání s požadavky ŠVP, optimalizace (písemné záznamy o diskusích k TVP, kontrolách ředitelkou a úpravách, jednání v praxi i na poradách - průběžně,)
- průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek (materiálních, hygienických, personálních, podmínek vhodné psychohygieny, organizace a provozu školy a podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí,) - zápisy do knihy oprav, do zprávy BOZP, do hospitačních zápisů,
- sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců (zápisy do sešitu kontrol provozních pracovníků,)
- sledování a hodnocení kvality práce pedagogických zaměstnanců školy = kontrolní a hospitační činnost (zápisy do archů "Záznam o hospitaci")
- sledování a hodnocení kvality práce zájmových kroužků,
- individuální pedagogická a speciálně pedagogická diagnostika,
- průběžná kontrola realizace hodnocení dětí a vedení diagnostických záznamů, řešení problematiky na pedagogických poradách,
- závěrečné (pololetní a roční) zhodnocení vzdělávacího procesu v MŠ - porovnání průběhu a výsledků vzdělávání se vzdělávacími cíli ŠVP a s cíli RVP,
- sledování a hodnocení spolupráce školy s ostatními institucemi a odborníky,
- kontroly dodržování vnitřních norem školy, pracovního a organizačního řádu školy a plnění pracovní náplně,
- kontroly vedení třídní a jiné svěřené dokumentace,

Metody hodnocení a evaluace v praxi :

- jako pedagog všechny výše uvedené metody pro pedagogické hodnocení,
- rozhovory, konzultace,
- diskuse,
- hospitace, pohospitační rozbor,
- pozorování,
- analýza třídní i školní dokumentace,
- analýza programů, projektů,
- kontrola,
- dotazník,
- porovnávání výsledků s plánovanými cíli,

Přehled základních evaluačních činností školy:

Evaluace na úrovni školy:

- hodnocení školy – ročně,
- pedagogická rada -1x měsíčně, dle potřeby,
- pedag. a provozní porady – 2x ročně,dle potřeby,
- tříd. schůzky - spolupráce s rodiči – 1x za půl roku, dle potřeby.

Evaluace na úrovni tříd:

- evaluace integrovaných bloků – měsíčně,
- evaluace okruhů a jedn. témat – denně, týdně,
- sledování a hodnocení rozvojových a učebních pokroků dětí – týdně, měsíčně, čtvrtletně, aktuálně,
- hodnocení třídy dětí- po ukončení tématu,
- indiv. spolupráce s rodiči - denně,
- tříd. schůzky –spolupráce s rodiči - 1xz a půl roku,
- sebereflexe pedagogů – denně, týdně,čtvrtletně, ročně, dle hospitace.